

Delårsrapport 2025

Miljönämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	5
Utveckling av verksamheten	6
Livsmedelskontroll.....	6
Samordnad tillsyn inom Tryggare Malmö	8
Miljö- och hälsoskyddstillsyn	9
Miljöstrategiskt arbete, miljöövervakning och analys.....	14
Fairtrade och energirådgivning.....	15
Uppföljning av arbetet med prioriteringar	17
Leda och samordna klimatomställningen	17
Samarbete som möjliggörare	18
Service - fokus i allt vi gör.....	19
Behålla och stärka kompetens	20
Utvecklade arbetssätt	21
Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen	22
Målområde - En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga	22
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor	22
Målområde - En attraktiv stad för arbete och hållbar tillväxt	24
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att skapa goda villkor och förutsättningar för stadens attraktivitet och näringsliv	24
Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen	28
Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030.....	28

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för ökad biologisk mångfald och ett ökat utbud av gröna miljöer i Malmö	31
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering.....	33
Målområde - En mer jämlik stad	35
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för stärkt delaktighet och ökad social sammanhållning genom lokal utveckling samt goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden.....	35
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten	37
Målområde - En god organisation.....	39
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar	39
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en god kompetensförsörjning, bland annat genom ökat samarbete mellan kommunens nämnder	42
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ger en god och likvärdig service	44
Ekonomisk utveckling under året.....	46
Budgetavvikelse	46
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget.....	46
Analys av avvikelse i förhållande till nämndens investeringsram	48
Nettokostnadsutveckling.....	48
Analys av nettokostnadsutveckling.....	48
Resultaträkning	50
Uppdatering investeringar 2026	51

Bilagor

Bilaga 1: Ekonomisk sammanställning över externfinansierade projekt

Sammanfattning

Malmö stad har höga ambitioner och ska gå före i miljö- och klimatarbetet. Malmö är en av EU:s 100 klimatneutrala städer som ska vara med och leda utvecklingen framåt och bli klimatneutrala till 2030. Som en av FN:s resilienshubbar är Malmö också föregångare när det gäller att skapa ett mer motståndskraftigt samhälle som kan hantera effekter av ett förändrat klimat. Det innebär bland annat en beredskap för kraftiga skyfall, höga vattennivåer, stormar, värmeböljor och torka.

Inriktningen för stadens miljö- och klimatarbete är Miljöprogram för Malmö stad 2021–2030. Miljönämnden arbetar för att accelerera insatser och mobilisera de aktörer som krävs för en grön och rättvis klimatomställning. Ett viktigt redskap i arbetet är Klimatomställning Malmö där miljönämnden arbetar tillsammans med en rad aktörer inom olika omställningsområden för att minska Malmös klimatpåverkan. Flera samarbetsarenor har etablerats, inklusive klimatmingel och klimatkonferensen Tillsammans ställer vi om Malmö. Syftet är att skapa en plattform för samverkan och kunskapsdelning mellan aktörer från olika sektorer, och att stödja utvecklingen av nya lösningar och tekniker för att minska klimatpåverkan.

Under första halvåret har 1 380 livsmedelskontroller utförts och resultaten visar att cirka 15 procent av dem behövde följas upp med uppföljande kontroll. Hittills har 292 sanktionsbeslut fattats som framför allt handlat om bristande information och hantering av allergener, vilseledande märkning, bristfällig spårbarhet, otillåtna tillsatser, illegal import av sammansatta livsmedel, oregistrerade verksamheter och avsaknad av handelsdokument.

Samarbetet inom Tryggare Malmö har fortsatt i syfte att främja trygghet, stävja fusk, motverka välfärdsbrottslighet och den illegala ekonomin samt underlätta en jämlik konkurrens mellan stadens företagare. Miljönämnden har utfört 209 samordnade inspektioner, vilket har lett till över 400 åtgärder från de deltagande myndigheterna inom Tryggare Malmö

Totalt har 23 041 timmar miljöbalkstillsyn registrerats mellan januari och juni, vilket motsvarar 44 procent av tillsynsplanen för 2025. Bedömningen är att miljö- och hälsoskyddstillsynen ger god effekt och en positiv trend är att antalet åtalsanmälningar och beslut om miljösanktionsavgifter minskar.

I arbetet med kommunfullmäktigemålen visar analysen att miljönämndens bidrag för året förväntas uppnås för åtta av de tio mål som nämnden träffas av och delvis uppnås för de resterande två målen.

Miljönämnden redovisar ett resultat om 6 871 tkr för perioden januari till augusti 2025. Överskottet för perioden hänförs huvudsakligen till utökade kommunbidraget för klimatstrategiska satsningar. Kostnader för dessa insatser förväntas uppnå resten av året. Den samlade bedömningen är att miljönämnden prognostiserar ett nollresultat vid årets slut, med hänsyn till risk för lägre intäkter, kundförluster och lägre externa bidrag. Miljönämnden prognostiserar ingen avvikelse för investeringsramen.

Utveckling av verksamheten

Miljönämnden har under 2025 fortsatt arbetet med att säkerställa de vägledande principerna för Malmö stads rättighetsbaserade arbete i Policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet genom att vidareutveckla och implementera metodstöd för prövning av barnets bästa och metodstöd för konsekvensbeskrivningar inom de andra rättighetsperspektiven. Metodstöden är en del av miljönämndens styrning och ledning av verksamheten för det rättighetsbaserade arbetet.

Metodstöden är komplement till grundlag, andra lagstiftningsområden och allmänna rättsprinciper som redan idag beaktar de mänskliga rättigheterna och medborgarnas skydd mot diskriminering inom nämndens uppdrag. Av regeringsformen framgår det att all offentlig makt ska utgå från folket och utövas med respekt för alla människors lika värde och frihet, åsiktsfrihet och värdighet. All makt ska utövas under lagarna och beslut eller krav på medborgare måste ha stöd i lag (legalitetsprincipen). Beslut eller krav på medborgare får inte vara mer ingripande än nödvändigt (proportionalitetsprincipen). Även kommunallagen förtydligar kommunens ansvar att behandla medborgarna lika om det inte finns skäl för annat. Metodstöden kommer att komplettera dessa grundläggande principer och lagstiftningsområden och ska användas i handläggning av ärenden och inför beslut. Syftet är att säkerställa att ingen diskriminering sker, att alla rättighetsperspektiv är övervägda inför beslut, samt att skapa möjlighet till inflytande för Malmöborna i frågor som påverkar dem. Ytterst bidrar arbetet till att Malmö stad uppfyller de mänskliga rättighetskonventioner som Sverige förbundit sig att följa och till en mer jämlik stad och jämlik kommunal service för alla Malmöbor.

Under året kommer nämnden arbeta vidare med att integrera rättighetsperspektiven i alla delar av verksamheten.

Livsmedelskontroll

Detta avsnitt omfattar en översiktlig uppföljning av miljönämndens planerade livsmedelskontroll under perioden januari till och med juni. Uppföljningen görs i förhållande till miljönämndens kontrollplan för 2025. Livsmedelskontrollens mål utgår från de övergripande målen med EU:s livsmedelslagstiftning: att skydda människors och djurs hälsa och växters sundhet och att värna konsumenternas intressen samt att se till att den inre marknaden fungerar effektivt. För varje bransch kontrolleras relevanta krav enligt livsmedelslagstiftningen eller genom riktad kontroll i linje med Livsmedelsverkets operativa mål för livsmedelskontrollen i Sverige 2023–2025. Vid kontrollerna fokuserar miljönämnden på att skapa förutsättningar för säkra livsmedel och att konsumenten inte blir vilseledd.

Livsmedelskontroll 2025	Genomförda ärenden 202501–202506	Planerade ärenden 202501–202512	Genomförda timmar 202501–202506	Planerade timmar 202501–202512
Planerade kontroller	1 380	2 275	5 550	9 250
Registrering av nya anläggningar	270	350	270	350
Uppföljande kontroller vid avvikelser, befogade klagomål, exportcertifikat	265	250	365	875
Misstänkta matförgiftningar & klagomål samt specialkostincident	475	650	490	900
Hantering av återkallande - RASFF	45	100	130	400
Kontroll av livsmedelsbedrägeri	-	-	820	1 900
Service, rådgivning, delgivning, överklagande mm	-	-	1 800	3 600
Summa för livsmedelskontrollen	2 435	3 625	9 425	17 275

Tabelltext: Tabell som visar genomförd livsmedelskontroll för perioden januari till juni 2025 i timmar och antal ärenden i jämförelse med planerade enligt kontrollplanen för 2025. Tillsynen omfattar hela avdelningen för livsmedelskontroll, dvs även den kontroll utförs av enheten för trygghet och samordnad tillsyn

Den nya riskklassningsmodellen innebär att fler kontroller sker på verksamheter tidigare i handelskedjan, exempelvis industrier, grossister och importörer, och färre kontroller i sista ledet av handelskedjan, exempelvis restauranger och butiker. Det är därför särskilt viktigt att kontrollen fångar upp de största riskerna samt att konstaterade brister följs upp på ett effektivt sätt, eftersom kontrollen inte sker lika regelbundet för vissa typer av verksamheter. Kontrollen för dessa verksamheter har fokuserat på spårbarhet, livsmedelsinformation, hantering av specialkost samt de operativa målen som är relevanta för respektive anläggning.

Under första halvåret har 1380 livsmedelskontroller utförts och resultaten visar att cirka 15 procent av dem behövde följas upp med uppföljande kontroll. Hittills har 292 sanktionsbeslut fattats som framför allt handlat om bristande information och hantering av allergener, vilseledande märkning, bristfällig spårbarhet, otillåtna tillsatser, illegal import av sammansatta livsmedel, oregistrerade verksamheter och avsaknad av handelsdokument.

Kontroll av kunskapen om allergener och av specialkosthantering i

skolverksamheter är en del av nämndens rättighetsbaserade arbete utifrån Malmö stads policy för mänskliga rättigheter. Ur ett barnrättsperspektiv har Malmö barn och unga rätt att serveras säkra och hälsosamma livsmedel utan risk för att serveras felaktig specialkost, som kan leda till allvarliga allergiincidenter. Antalet specialkostincidenter ligger på samma nivå som vid förra året vid halvårsskiftet. Anledningen till detta är främst att förskoleverksamheterna implementerat en rutin där specialkostincidenter anmäls. Nämnden har därför ett fortsatt fokus på att prioritera kontroll av specialkosthantering främst inom skolverksamheterna.

Under perioden har nämnden mottagit och utrett 475 klagomål, misstänkta matförgiftningar samt allergiska reaktioner. Klagomålen avsåg främst oregistrerade verksamheter, förekomst av skadedjur, felaktig eller vilseledande information och märkning samt bristande hygien och rengöring. Utredning av 45 RASFF-ärenden (RASFF - ett rapporteringssystem för livsmedelsrisker där alla kontrollmyndigheter inom EU är sammankopplade med varandra) har genomförts för att kunna återkalla osäkra livsmedel. Ärendena gällde bland annat odeklarerade allergener i chokladbollar från Sverige och i kryddblandning från Frankrike, otillåten tillsats i vetemjöl från Thailand, i godis från Taiwan samt otillåtna bekämpningsmedel i rödpepparkorn från Kina.

Arbetet med registrering av nya livsmedelsanläggningar och hantering av händelsestyrda ärenden har tagit mycket tid i anspråk men följer prognos. Under delåret har 270 nya anläggningar registrerats och 185 registreringsbesök har utförts. Miljönämnden har fortsatt arbetet med rådgivning och information och utfört lokalbesök på nya verksamheter som ska registreras.

Under perioden har avdelningen övertagit ansvaret för kontroll av receptfria läkemedel och förberett uppdraget genom att skapa rutiner, arbetsgrupp och informationsmaterial. Kontrollerna kommer att utföras under hösten.

Nämnden har konstaterat att antalet överklaganden av beslut om timavgift har ökat. Anledningen till ökningen är troligen en effekt av att efterhandsdebitering har införts förra året. Handläggningen av överklagandeärenden har varit tidskrävande för avdelningen. Hittills har samtliga överklaganden avslagits av överinstans.

Samordnad tillsyn inom Tryggare Malmö

I detta avsnitt presenteras en sammanfattning av nämndens arbete inom Tryggare Malmö under året. Arbetet i sin helhet presenteras under kommunfullmäktigemålet om att nämnden ska stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten.

Under första halvåret har 209 samordnade kontroller genomförts tillsammans med andra myndigheter vilket resulterat i över 445 krav på åtgärder från de deltagande myndigheterna. En betydande del av kontrollerna har genomförts i utsatta områden och i riskområden där otryggheten är högre.

Uppsökande tillsyn har utförts av fordonsbranschen, otillåtna avfallsverksamheter, avfalls- och livsmedelstransporter, byggarbetsplatser (bygg- och rivningsavfall), nedskräpning, varutillsyn (tobaksbutiker), massagesalonger, barberare, olovliga boenden, samlingslokaler, omsorgsboenden och livsmedelsverksamheter. De åtgärder som vidtagits från nämndens sida för att öka tryggheten och minska brottsligheten är; 18 ansökningar om utdömmande av vite på sammanlagt 294 000 kronor, stoppat totalt 5663 kg osäkra livsmedel, gjort 8 åtalsanmälningar, skrivit 129 förelägganden om förbud eller åtgärd, nio förbud gällande olovligt boende, fattat 38 beslut om sanktionsavgift på sammanlagt 553 000 kronor samt upprättat 15 tips om misstänkt välfärdsbrott eller människoexploatering.

Majoriteten av de åtalsanmälningar som skickats till Polismyndigheten handlade om otillåtna avfallstransporter och otillåten hantering av avfall.

Under perioden har tre större operationer genomförts, operation duggregn i Rosengård, operation Halvar i Hyllie samt operation sonata. Syftet med operation duggregn och Halvar var att öka tryggheten och syftet med operation sonata var att minska fusk och brottslighet i livsmedelskedjan.

Det myndighetsgemensamma samarbetet i Tryggare Malmö har genomförts utifrån ett barnrättsperspektiv med fokus på barnets bästa i insatserna, för att främja barn och ungas rätt till bästa möjliga hälsa, liv och utveckling.

Då flertalet av de myndighetsgemensamma insatserna har skett i utsatta områden har detta bidragit till mer jämlika, hälsosamma och tryggare närmiljöer för barn och unga som växer upp i dessa områden. Tryggare Malmö har medfört att barn och unga i Malmö fått större tillgång till rökfria samlingslokaler som är säkra att vistas i. Tillsynen av olovliga bostäder har bidragit till att stadens barn och unga fått större tillgång till hälsosamma boenden av betydelse för deras fortsatta liv och hälsa. Tillsyn av bland annat bristfälligt märkta och skadliga produkter har bidragit till ökade förutsättningar till en förbättrad hälsa och hälsosam utveckling. Sammantaget har arbetet i Tryggare Malmö bidragit till att stärka skyddsfaktorerna för barn och ungas uppväxtvillkor i Malmö.

Insatserna som har genomförts i Tryggare Malmö är även en del av nämndens åtgärder i handlingsplanen Fri från våld och en del av nämndens arbete enligt Policyn för mänskliga rättigheter. Den tillsyn som har skett i riskmiljöer sedan handlingsplanen antogs av kommunfullmäktige 2022 har resulterat i över 70 anmälningar om misstänkt människohandel till polisen.

Den livsmedelskontroll och miljöbalkstillsyn som är planerad för året respektive genomförd för perioden ingår i de tabeller som finns under respektive avsnitt.

Miljö- och hälsoskyddstillsyn

Miljö- och hälsoskyddstillsynen syftar i första hand till att medverka till en långsiktigt hållbar utveckling vilket innebär att nuvarande och kommande generationer ska tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Inom ramen för

tillsynsuppdraget arbetar nämnden med att främja god hållbar utveckling mot Agenda 2030 samt utifrån ett rättighetsbaserat arbete enligt Malmö stads policy för mänskliga rättigheter för att säkra Malmöbornas och särskilt barn och ungas rätt till en god hälsa och miljö.

Detta avsnitt omfattar en översiktlig uppföljning av miljönämndens planerade miljö- och hälsoskyddstillsyn under perioden januari till juni. Uppföljningen görs i förhållande till miljönämndens tillsynsplan för 2025. Tillsynsarbetet planerades utifrån tillgängliga medel, de fokusområden som belyses i den nationella strategin för miljöbalkstillsynen samt en bedömning av vilka tillsynsområden som ger mest nytta ur miljö- och hälsosynpunkt.

Den nationella strategin är ett gemensamt verktyg för att uppnå en effektiv och likvärdig tillsyn och gäller 2022–2025. En ny nationell strategi för miljöbalkstillsyn har publicerats i slutet av juni 2025 och gäller från januari 2026.

Tillsynen finansieras dels av avgifter som nämnden debiterar verksamheter för utförd tillsyn, dels av kommunbidrag.

Miljö- och hälsoskyddstillsynen har fokuserat på den styrda samt händelsestyrda tillsynen i första hand, i enlighet med tillsynsplanen för året. Avvikelser mot planen så här långt beror på att fler medarbetare arbetar deltid än vad som förväntades inför planeringen av året men också på fördröjning i rekrytering samt medveten vakanshållning inom förorenade områden.

Bedömningen är att miljö- och hälsoskyddstillsynen ger god effekt och en positiv trend är att antalet åtalsanmälningar och beslut om miljöstraffavgifter minskar. Antalet åtalsanmälningar minskade mellan 2023 (33 st) och 2024 (19 st). Under första halvåret har totalt 9 åtalsanmälningar gjorts vilket tyder på att trenden från 2024 fortsätter. Motsvarande trend kan ses för beslut om miljöstraffavgifter där totalt 166 beslut fattades 2023, följt av 132 beslut under 2024. Hittills under 2025 har 42 beslut fattats. När det gäller miljöstraffavgifter ger erfarenheten att det blir fler beslut under hösten. Detta beror på att det tar tid att handlägga ärenden med försenad köldmedierapportering. Bedömningen är att en fortsatt minskning förväntas under 2025.

Ett annat område med en tydlig minskning är behovet av tillsyn utifrån inrapporterade olyckor eller utsläpp som kan leda till risker för miljön. Under 2023 handlades 235 sådana ärenden jämfört med 2024 då det handlades 146 ärenden. Hittills i år har enbart 32 ärenden startats vilket får ses som mycket positivt. Nämnden ska dock vara uppmärksamma på risken att minskningen kan bero på att färre händelser rapporteras in eller upptäcks.

Bedömningen sammantaget är att en god tillsyn i kombination med förbättrad rådgivning och en alltmer ökande kunskap i samhället leder till att miljökraven följs bättre och bättre. Detta leder till färre olyckor och utsläpp och ett minskat behov av såväl åtalsanmälningar som beslut om miljöstraffavgifter.

Antalet överklaganden av beslut ligger fortsatt på en stabil nivå. De senaste åren har antalet ärenden varit mellan 80 till 90 stycken och under första halvåret 2025 har det kommit in 39. Eftersom många överklaganden pågår över årsskiftena går det inte att ge något utfall kring hur många ärenden som upphävts och hur många som fastställts. Ett intressant överklagande som pågår är dock en bedömning kring om miljönämndens integrerade beslut och faktura kommer att bedömas uppfylla kraven i förvaltningslagen. Länsstyrelsen har hanterat två sådana ärenden och då kommit till olika resultat. Det ärende som gick miljönämndens väg har överklagats och ligger för avgörande i mark- och miljödomstolen.

Utifrån ett barnrättsperspektiv samt utifrån policyn för mänskliga rättigheter har nämnden fortsatt att prioritera tillsyn som direkt berör barn och ungas närmiljöer, exempelvis inom förskolor och skolor. Barn och ungas rätt till trygga och hälsosamma uppväxtmiljöer är fortsatt prioriterade inom tillsynsuppdraget.

Miljö- och hälsoskyddstillsyn 2025	Genomförd tillsyn 202501-202506 (timmar)	Tillsynsplan 202501-202512 (timmar)
Styrd tillsyn	4 833	10 202
Behovsprioriterad tillsyn	2 889	9 826
Händelsestyrd tillsyn	6 333	14 724
Skattefinansierad tillsyn	8 986	18 143
Summa	23 041	52 895

Tabelltext: Tabell som visar genomförd tillsyn för perioden januari till juni 2025 i timmar i jämförelse med planerad tid enligt tillsynsplanen för 2025. Tillsynen omfattar hela avdelningen för miljö- och hälsoskydd samt den miljöbalkstillsyn som utförs av enheten för trygghet och samordnad tillsyn på avdelningen för livsmedelskontroll.

Inför 2025 hade miljö- och hälsoskyddstillsynen en ambitiös årsplan, baserad på tillgänglig personalstyrka, arbetstid och kända ledigheter. Under årets första halvår har dock förändrade personalförutsättningar påverkat genomförandet. Totalt har 23 041 timmar tillsyn registrerats mellan januari och juni, vilket motsvarar 44 procent av tillsynsplanen för 2025. Avvikelseberor uteslutande på minskade personalresurser till följd av vakanser, sjukfrånvaro och fler föräldraledigheter än beräknat. Personalomsättningen har hittills uppgått till 10,2 procent, vilket motsvarar sex personer. Trots utmaningen med frånvaro av personal har tillsynsarbetet varit effektivt. Av den tid som faktiskt arbetats under perioden har 99 procent av den möjliga tillsynstiden lagts på tillsyn. Den återstående tiden har främst används till introduktion av nyanställda och rehabiliteringsinsatser för personal efter sjukdom.

Avdelningen har prioriterat styrd tillsyn under årets första halvår, vilket också speglas i resultatet. Totalt har 47 procent av den planerade styrda tillsynen genomförts. Ett räknefel i ett planeringsunderlag ledde dock till att 540 timmar tillsynstid dubbelräknades i framtagandet av tillsynsplanen. Om

hänsyn tas till det har exakt 50 procent av den styrda tillsynen genomförts, vilket ger en mer rättvisande bild av uppnått resultat. Prognosen är att all styrd tillsyn kommer att genomföras under 2025.

Efter årets första halvår har den skattefinansierade tillsynen nått 50 procent, även här är prognosen att 100 procent kommer att utföras under året. Den händelsestyrda tillsynen har uppnått 43 procent, vilket är ett resultat av en medveten prioritering och anpassning till verkliga behov. Eftersom inflödet av klagomål är svårt att förutse är planen en erfarenhetsbaserad uppskattning och under året har resurser fördelats flexibelt för att möta de ärenden som faktiskt uppstått. Konjunkturen påverkar starkt antalet händelsestyrda ärenden inom tillsyn över förorenad mark och byggnader när investeringar i byggprojekt minskar. Den händelsestyrda tillsynen inom förorenade områden har fortsatt ligga på en låg nivå även om det totala antalet inkomna ärenden åter har börjat stiga. Handläggningen av köldmedierapporter har tillfälligt prioriterats ned, vilket möjliggör ett mer fokuserat arbete med andra akuta tillsynsbehov. Granskning och eventuella beslut om miljöstraffavgifter kommer att hanteras under kommande period, vilket ger möjlighet till en mer balanserad arbetsfördelning över året.

Den behovsprioriterade tillsynen har, i enlighet med planeringen, anpassats efter tillgängliga resurser och behov och därmed haft lägre prioritet under årets första halvår. Trots detta har 29 procent av den planerade tillsynen genomförts, vilket visar på god förmåga att upprätthålla arbetet anpassat efter tillgängliga resurser och prioriterade behov. Eftersom det är inom den behovsprioriterade tillsynen verksamheten har störst möjlighet att prioritera ner tillsyn är det svårt att göra en prognos för helåret men en uppskattning ger att ungefär lika mycket kommer att utföras under andra halvåret som det första.

Uppsökande tillsyn inom fordons- och avfallsbranschen har inte kunnat prioriteras under första halvåret, däremot har den ordinarie tillsynen bidragit med kompetens och personal till insatser inom ramen för Tryggare Malmö. Genom detta samarbete har avdelningen kunnat stödja viktiga trygghetsskapande åtgärder i staden, samtidigt som resurserna använts där de gjort störst nytta.

Hittills under året har verksamheten för miljö- och hälsoskydd hanterat ett 15-tal remisser kopplat till främst miljöbalkstillsynen men har även medverkat i remissarbete kring förändringar i plan- och bygglagen samt insamling av data för utredningar. Remisserna inom miljöbalksområdet har i huvudsak handlat om förenklingar och förtydliganden samt anpassning till EU-lagstiftning och nämnden har i huvudsak varit positiva till de förändringar som föreslagits.

Växande och förändrat ansvarsområde

Under våren beslutade regeringen om förändringar kring bestämmelserna om eldning av trädgårdsavfall. Förändringarna förtydligar regelverket och flyttar mandatet att besluta om begränsningar kring eldning av avfall från de lokala miljöföreskrifterna till de lokala föreskrifterna om avfallshantering.

Miljönämnden ansvarar för de förstnämnda och dessa behandlades av miljönämnden i augusti, för att sedan skickas ut på remiss till andra nämnder inför beslut i miljönämnden i oktober och därefter kommunfullmäktige. VA Syd ansvarar för de lokala avfallsföreskrifterna och dessa föreskrifter bedöms bli klara först under 2026 varför det sannolikt blir ett glapp mellan att nuvarande föreskrifter om eldning av avfall upphör till dess att de nya träder i kraft.

Regeringen har även beslutat om nya klassificeringskoder inom exempelvis avfallsområdet, som träder i kraft vid kommande årsskifte. Detta leder till att en förändring av taxan enligt miljöbalkstillsynen behöver ske. Arbetet har påbörjats och bedöms vara klart innan årsskiftet.

Masshantering är ett prioriterat område i den nationella miljöbalksstrategin. Under 2025 har den nationella tillsynskampanjen för kontroll av hantering, lagring och behandling av massor fortsatt och nämnden har deltagit i arbetet. Syftet med tillsynen är att främja en god regelefterlevnad, bidra till likvärdig tillsyn samt ge möjlighet för tillsynsmyndigheter att dela erfarenheter.

Inventering och bedömning av förorenade områden inom Malmös geografi görs inom ramen för MIFO-arbetet (Metodik för inventering av förorenade områden). Under året fick nämnden extra medel från kommunstyrelsens särskilda medel för miljö och klimat, dels i syfte att fördjupa arbetet med områden där det kan finnas PFAS, dels för att starta upp arbetet med att genomföra ansvarsutredningar för de MIFO-områden som bedöms ha högst risk (så kallade klass 1 och 2). Två upphandlingar har genomförts och arbetet pågår enligt plan med de upphandlade konsulterna.

Avfallspaketet

Avfallsbranschen är ett växande tillsynsområde vilket märks genom att det under de senaste åren har tillkommit mycket ny lagstiftning samt gjorts omfattande förändringar av befintlig lagstiftning inom avfallsområdet. Bakgrunden är att den svenska lagstiftningen inom avfallsområdet ska anpassas till EU:s nya avfallsdirektiv, det så kallade avfallspaketet.

Avfallsfrågan har prioriterats i den planerade tillsynen under 2025 och innebär att inspektörerna tittar både på avfall som bransch och avfallshantering i alla branscher. Under våren har en genomgång av vilken kompetens som finns på respektive enhet gjorts och därefter har utbildningspaket inriktat mot respektive enhets tillsynsområden tagits fram. Utbildningarna kommer att ske under augusti och september. Även om en viss inriktning mot avfall skett under våren bedöms den största effekten av prioriteringen att ges först under hösten och framåt.

Den växande staden ökar komplexiteten i tillsynsuppdraget

När staden växer, oavsett om det sker genom ianspråktagande av ny mark eller genom förtätning, ökar antalet verksamheter i takt med befolkningstillväxten. Med fler tillsynsobjekt ökar också det totala behovet av tillsyn.

Det pågår ett flertal tillståndsprocesser för befintliga och nya verksamheter

vilket påverkar miljönämnden som är remissinstans. Nämnden är eller kommer vara tillsynsmyndighet för dessa verksamheter framöver då Länsstyrelsen i Skåne län överlåtit tillsynen till nämnden. Under 2025 har samrådsprocessen för det nya avloppsreningsverket Maxima fortsatt. På sammanträdet den 25 september ska miljönämnden besluta om yttrande över ansökan om tillstånd för Maxima. Ett annat exempel är företaget Trikem AB som sökt tillstånd för att tillverka och överlåta kemiska produkter.

Miljöstrategiskt arbete, miljöövervakning och analys

Malmö stad har höga ambitioner och ska gå före i miljö- och klimatarbetet. Som en av EU:s 100 utpekade städer är Malmö med och leder utvecklingen framåt för att bli klimatneutrala till 2030. Arbetet utgår från stadens miljöprogram som hanterar den ekologiska dimensionen av Agenda 2030. Miljönämndens roll är att processleda, stödja och samordna kommunens arbete med genomförandet av programmet och söka extern finansiering för olika åtgärder. Nämndens arbete med miljöprogrammet beskrivs närmare under avsnitten om prioriteringar och uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen.

Med utgångspunkt i kommunfullmäktiges budget för 2025 har det miljöstrategiska arbetet fortsatt fokus på både klimatanpassning för att öka stadens motståndskraft mot klimatförändringarnas konsekvenser, och en grön, ambitiös, effektiv och rättvis klimatomställning. Internationellt samarbete och kunskapsutbyte med städer i Europa är viktigt för det miljöstrategiska arbetet så att nämnden ska kunna dra fördel av andra städernas erfarenheter samt för att kraftsamla insatser för att påverka bland annat lagstiftning i en för Malmö gynnsam riktning. Ur det perspektivet är det därför positivt att Malmö tilldelats värdskapet för Eurocities miljöforumsmöte 2025. Eurocities är ett nätverk av ungefär 200 större europeiska städer i 38 länder som tillsammans representerar 130 miljoner invånare. Vid mötet som hålls i november 2025 träffas cirka 200 deltagare för att diskutera och utbyta erfarenheter kring temat "Klimatomställning i samarbete", vilket kommer att bidra till Malmös arbete för en rättvis och jämlik klimatomställning.

Extern finansiering är en förutsättning för att Malmö stad ska kunna vara en föregångare och för genomförandet av stadens miljöprogram. Genom extern finansiering skapas möjlighet att växla upp kommunbidraget så att staden får ut mer nytta per skattekrona och miljönämnden kan fortsätta agera katalysator i stadens viktiga miljö- och klimatarbete. Genom att arbeta i projekt kan miljönämnden mobilisera viktiga aktörer för att tillsammans hitta innovativa lösningar. Nämnden hade under första halvan av året 39 pågående projekt, varav 5 avslutades under våren. Hittills i år har nämnden samarbetat i 22 projekt med andra nämnder, varav flest med tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden och servicenämnden. Under våren har projekt bedrivits inom alla miljöprogrammets mål förutom mål 7 som tekniska nämnden har rådighet över, och mål 11. Konkurrensen om

externa medel ökar samtidigt som Europa befinner sig i ett ansträngt ekonomiskt läge. Nämnden behöver fortsätta göra prioriteringar utifrån vilka åtgärder som ger störst effekt för en grön och hållbar stad.

Miljöövervakning, utifrån lagstyrning och nämndens reglemente, ger en lägesbeskrivning av tillståndet i miljön och varnar för störningar. Arbetet bygger på återkommande, systematiskt upplagda undersökningar. Genom övervakningen kan nämnden utvärdera resultat av genomförda åtgärder kopplat till bland annat stadens biologiska mångfald och blågröna infrastruktur. Malmö stads miljöövervakning är en viktig del av uppföljningen av miljöprogrammet. Miljöövervakningen är vidare ett prioriterat arbete för nämnden då det handlar om att säkra att barn och unga får en god livsmiljö exempelvis gällande luftkvalitet. EU antog i december 2024 ett nytt luftkvalitetsdirektiv med nya normer för luftkvalitet som ska uppfyllas senast 2030. Direktivet innehåller även nya krav på utvärdering av luftkvalitet och hur åtgärdsprogram för att förbättra luftkvalitet ska upprättas. De nya kraven ska vara genomförda i svensk lagstiftning senast den 11 december 2026.

Två rapporter avseende luftföroreningar presenterades för nämnden under våren. I årsrapporten över luftkvaliteten i Malmö konstaterades att riktvärdena i EU:s nya luftkvalitetsdirektiv underskreds redan under 2024. I en rapport över luftkvaliteten och bullersituationen vid Annetorpsvägen visade mätningarna värden 45-70 procent lägre än de nya riktvärdena. Ljudnivåmätningarna visade på bullernivåer marginellt lägre än riktvärdena i trafikbullerförordningen. Några av de mätningar som ska genomföras 2025 är luftkvalitetsmätningar vid Segemöllegatan för att kontrollera luftkvaliteten vid de bostadshus som ligger närmast Inre Ringvägen, och därefter i Västra Hamnen. Under föregående år påbörjades mätningar av försurande och övergödande ämnen samt tungmetaller i nederbörd, vilket kommer slutföras i september 2025. I årets mätning analyseras även förekomst av PFAS i nederbörd för första gången. Nämndens mätningar av kväve- och fosforutsläpp från jordbruksmark utökas under 2025 med mätning av miljögifter i Risebergabäcken. Den första heltäckande inventeringen av grodor och kräldjur har genomförts under våren, med särskilt fokus på att kartlägga förekomsten av Lökgroda och Grönfläckig padda som båda är rödlistade och fridlysta. Inventering av ålgräs kommer att genomföras under hösten.

Fairtrade och energirådgivning

Malmö är diplomerad som en Fairtrade City och miljönämnden ansvarar för stadens Fairtrade City-kansli som arbetar för ökad rättvis handel och ökad andel etisk konsumtion. 2025 fortsätter miljönämnden med att ytterligare integrera det arbetet med nämndens övriga arbete i syfte att uppnå fler synergier för en ökad måluppfyllelse. Under året fokuserar Fairtrade Citykansliet på två tematiska spår inom hållbar konsumtion och etisk handel: mat och textil. Arbetet med cirkulära flöden inom textil bedrivs i samarbete med Resurshubben, och en målsättning är att utforska möjligheten att skapa en samverkansyta för textila aktörer i Malmö.

I samverkan med Malmö Food Council och stadskontorets näringslivsavdelning har Fairtrade City-kansliet varit delaktigt i planeringen och genomförandet av Sustainable gastronomy week i Malmö.

Miljönämnden ansvarar enligt reglementet för stadens energi- och klimatrådgivning. Rådgivningen stöttar Malmöbor, föreningar samt små och medelstora företag så att de kan minska sin energianvändning och klimatpåverkan. Energimyndigheten har utifrån ett regeringsuppdrag föreslagit förändringar i energi- och klimatrådgivningen. Även om förslaget inte är genomfört har det redan nu lett till minskat bidrag att söka hos Energimyndigheten, och nämnden har i år externt bidrag för drygt två tjänster. Det finns risk att bidraget från Energimyndigheten minskas ytterligare.

Uppföljning av arbetet med prioriteringar

I det här avsnittet beskrivs arbetet med miljönämndens prioriteringar, från nämndsbudget 2025, för perioden januari till augusti 2025.

Leda och samordna klimatomställningen

En av miljönämndens viktigaste uppgifter är att ytterligare öka takten i Malmös klimatomställning och att växla upp arbetet med stadens klimatanpassning för att Malmö ska öka sin förmåga att hantera effekter av ett förändrat klimat. Nämnden har fokus på insatser som bidrar till flera mål samtidigt och skapar mervärde för både miljön och de som bor och verkar i Malmö. Ambitionen är en grön och rättvis omställning och klimatanpassning där ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet samverkar.

Nämnden leder stadens arbete inom Klimatomställning Malmö och Malmös natur- och miljöarbete genom att stödja och samordna arbetet, och genom att ta fram färdplaner för utpekade omställningsområden. Nämndens uppdrag att leda och samordna klimatomställningen är komplext; staden växer och energiförsörjningen i södra Sverige är liksom tidigare ansträngd. Många av förutsättningarna för klimatomställningen beslutas i EU och på nationell nivå. Det finns ett fortsatt behov av att nämnden arbetar för ökad kunskap och förändringar i policyer och regelverk inom området. Idag är Malmö en föregångare inom klimatomställningen i Europa och Sverige. Samtidigt behöver Malmös klimatomställningsarbete ständigt utvecklas. Externa aktörers perspektiv är värdefulla för att säkerställa ett kvalitetssäkrat arbetssätt.

Under våren har ett innovationspartnerskap signerats med RISE, och inom initiativet Öppen akademi har Lunds universitet samlat de tre städer i Skåne som är med i NetZeroCity för kunskapshöjande och spridande av aktiviteter. Samverkan med Malmö universitet har stärkts genom att universitetet signerade ett klimatkontrakt med staden i maj där parterna trycker särskilt på hur man kan samverka.

Miljönämnden arbetar för att accelerera insatser och mobilisera de aktörer som krävs för en grön och rättvis klimatomställning och klimatanpassning. Ett viktigt redskap är Klimatomställning Malmö där miljönämnden arbetar tillsammans med aktörer inom olika omställningsområden för att minska Malmös klimatpåverkan. Arbetet inom Klimatomställning Malmö utgår från ledande forskning och analyser av hur Malmö mest effektivt kan nå klimatmålen samtidigt som fler samhällsvinster skapas såsom en bättre livsmiljö och fler arbetstillfällen. Nämnden arbetar för att identifiera synergier inom arbetet kopplat till klimatomställning och klimatanpassning då flera av de insatser som Malmö behöver göra framöver har bäring på båda områdena. Ett exempel är biokolen och dess potential för Malmö. En nyttoprodukt som biokol kan skapas genom att ta hand om organiska restprodukter som annars riskerar att gå till spillo. Miljö- och klimatpåverkan minimeras, en kolsänka skapas som kan binda koldioxid, odlingsjord

förbättras och blir mer näringsrik och därigenom kan även den biologiska mångfalden öka. Arbetet med att kartlägga förutsättningarna för kolinlagring i jordbruksmark och ökad användning av biokol som kolsänka ingår i uppdraget med att ta fram en strategi för klimatkompensation som bedrivs inom Klimatomställning Malmös omställningsområde Nettonoll. Därigenom finns möjlighet att jämföra olika potentiella kolsänkor utifrån olika parametrar som exempelvis kostnad, rådighet, och varaktighet. Policyfrågor rörande biokol och kolinlagring i jordbruksmark bevakas under året.

Som en av 30 utvalda pilotstäder inom EU har Malmö rollen att ytterligare driva på arbetet med målsättningen att uppnå klimatneutralitet år 2030. Att gå före och visa vägen innebär höga förväntningar på förflyttningar och resultat. Klimatomställningen behöver vara inkluderande och rättvis för att samtidigt kunna bidra till ökad jämlikhet och minskad segregation. Genom noga avvägda arbetssätt kan nämnden bidra till synergier mellan målområden, exempelvis genom att belysa frågor som rör barn och unga och trygghet och rättvisa ur ett klimatperspektiv.

För att lyckas med klimatomställningen krävs både arbete för en systemomställning på övergripande nivå, och att stadens nämnder och bolag kraftsamlar och fördelar resurser för att arbeta tillsammans på lokal nivå i stadens geografier med de som bor och verkar i området. Stadens verktyg behöver användas på ett effektivt sätt och bland annat miljö- och hälsotillsynsarbetet är en viktig pusselbit i genomförandet av stadens miljöprogram. Samtidigt är det nödvändigt att verka för att Malmö blir mer resilient mot klimatförändringar, främjar hållbarhet i alla beslut samt arbetar för att möjliggöra inkluderande tillväxt som tar vara på möjligheter. Insatser för att klimatanpassa Malmö kan också ge positiva effekter på den biologiska mångfalden. Genomförandet av miljöprogrammet är även en del av nämndens rättighetsbaserade arbete enligt policyn för mänskliga rättigheter. Nämnden redogör mer detaljerat för arbetet med att leda och samordna klimatomställningen under avsnittet Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen.

Samarbete som möjliggörare

Under hösten 2024 genomfördes ett arbete för att hitta samarbetsmöjligheter och synergier mellan nämndens verksamheter för att kunna använda varandra som hävstång och få mer kraft i arbetet för ett hållbart Malmö. Ett antal samarbetsområden har identifierats med utgångspunkt i färdplanerna för Klimatomställning Malmö och Malmös natur- och miljöarbete. Bland annat kommer avdelningen för miljö- och hälsoskydd ha en fortsatt aktiv roll i projektet Kraftsamling för cirkulär ekonomi inom bygg- och anläggningssektorn och i arbetet med framtagande av underlag och strategier för stadens hantering av PFAS. Även i arbetet med utökad övervakning av stadens vattenmiljöer har experter från avdelningen för miljö- och hälsoskydd bidragit till miljöstrategiska avdelningens arbete. I juli anslöt sig Malmö stad till föreningen Energikontor Syd som är ett medlemsdrivet regionalt kompetenscentrum för hållbar energiomställning. Det innebär en ökad tillgång till kunskap och erfarenhetsutbyte, samt stöd i det strategiska

arbetet inom området.

Verksamheten inom Tryggare Malmö och den ordinarie tillsynen har påbörjat ett fördjupat samarbete inom både hälsoskydd och miljöskydd där inspektörerna bidrar med kompetens och resurser när prioriterade insatser eller större operationer ska genomföras i staden. Detta samarbete kommer utvecklas ytterligare under året.

Sedan tidigare pågår ett flertal återkommande samarbetsmöten mellan miljönämnden och andra nämnder. Dessa har till syfte att öka kunskap och förbättra samsyn kring regler och krav och därmed minska behovet av långtgående tillsyn, förelägganden och förbud. Några exempel på samarbeten som skett under året är utveckling av remittering av bygglov, samsyn kring bevarande och flytt av träd (med förorenad jord i rotklumpen), möten kring skol- och förskoletillsyn samt med stadsfastigheter och utvecklingsprojekt kring Nyhamnen.

Det pågår sedan tidigare ett flertal samarbeten, till exempel inom varutillsynen tillsammans med övriga storstadskommuner och handläggarforum inom olika områden. Under 2024 infördes även regelbundna chefsträffar och handläggarträffar för de som arbetar med förorenade områden. Samtliga forum har fortsatt under 2025 och ger en ökad samsyn mellan kommunerna och bidrar till kunskapsdelning mellan de olika aktörerna.

Service - fokus i allt vi gör

En god service i offentlig sektor bidrar till bland annat ökad jämlikhet, demokratisk legitimitet och förtroende för samhället som helhet. Genom att balansera effektivitet med rättssäkerhet och ge snabb och kvalitativ service kan behoven hos de som miljönämnden finns till för tillgodoses. Vid rådgivning, tillsyn och kontroll samt inom ramen för miljönämndens projekt ska Malmöbor, verksamhetsutövare och samarbetspartners känna förtroende för nämndens verksamhet, få ett professionellt bemötande och uppleva att nämnden arbetar serviceinriktat.

Som en del i att förbättra näringslivets ramvillkor arbetar nämnden för att utveckla den serviceinriktade myndighetsutövningen. Insikt är en årlig servicemätning av kommunernas myndighetsutövning. Syftet med undersökningen är att följa upp hur kommunens service utvecklas i termer av kundupplevd kvalitet. Frågor ställs inom sex olika serviceområden; information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet samt tre övergripande kundnöjdhetsfrågor (NKI, nöjd kund-index). Insikt riktar sig endast till verksamhetsutövare och fastighetsägare och är därmed inte ett heltäckande mått på hur nämnden uppfattas. Resultatet för 2024, som blev tillgängligt i april 2025, för de tre myndighetsområdena var ett NKI-värde om 78 av 100 för livsmedelskontrollen, 63 för miljöskyddet och 70 för hälsoskyddet. Motsvarande siffror för 2023 var 79, 62 och 70.

Under våren har en årsplanering tagits fram för att förbättra den

kommunala servicen, planen är gemensam för hela nämndens myndighetsutövning. Målsättningen är att höja resultatet i insikts-mätningen och att i högre grad bidra till kommunfullmäktigemålen "Malmö stad arbetar för att skapa goda villkor och förutsättningar för stadens attraktivitet och näringsliv" och "Malmö stad ger en god och likvärdig service".

Arbetet med att utveckla nämndens e-tjänster har pågått under en lång period då det har saknats en integration mellan nämndens verksamhetssystem och e-tjänsteplattformen. Under våren lanserades de fyra första e-tjänsterna som är fullt integrerade med verksamhetens dokument- och ärendehanteringssystem. Planen för resten av året är lansering av ytterligare integrerade e-tjänster. Fullt integrerade e-tjänster förenklar både för Malmöbor och verksamhetsutövare och leder till effektivare handläggning av ärenden. Under hösten kommer en förvaltningsplan för e-tjänster att antas.

Under första delen av året blev nämndens utvecklingsplan för digitalisering klar. Planen bygger på nämndens Strategi för verksamhetsutveckling och digitalisering och består både av planer och aktiviteter på lång och kort sikt. Digitaliseringssamordnare samordnar och håller ihop arbetet i samarbete med digitaliseringsteamet där representanter från alla avdelningar ingår. Digitaliseringssamordnare samarbetar även med Malmö stads IT- och digitaliseringsavdelning (ITD) och andra förvaltningar i staden för att öka takten i nämndens digitaliseringsarbete.

Nämnden redogör mer detaljerat för arbetet med att förbättra servicen under avsnittet för uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen.

Behålla och stärka kompetens

Miljönämndens arbete med att attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens och för att tillvarata medarbetarnas kompetens och utveckling på bästa sätt har fortsatt under delåret. Detta är en förutsättning för nämndens verksamhet och utveckling. Nämnden ska vara en förebild som arbetsgivare med goda anställnings- och arbetsvillkor samt meningsfulla och stimulerande arbeten med utvecklingsmöjligheter för medarbetarna.

Under delåret har miljönämndens chefer erbjudits kompetensutvecklande insatser för att stärka chefernas förutsättningar för ett gott ledarskap. Hittills har åtta av cheferna gått Malmö stads ledarskapsprogram "utvecklande ledarskap", resterande chefer är inplanerade att gå kursen under hösten 2025. Kursen handlar om att genom reflektion och nya insikter utveckla ledarskapet. Syftet är att skapa en gynnsam utveckling för medarbetare och för verksamheten.

För att förtydliga roller och förväntningar kopplat till ledarskap och medarbetarskap så kommer nämnden till hösten att utforma ett antal chefskompetenser som tydliggör vad som förväntas av en chef i nämndens verksamhet. Steget efter det är att ta fram en beskrivning av rollen som

medarbetare och ett antal tillhörande kompetenser för att förtydliga förväntansbilden också här. Det arbetet planeras att genomföras under 2026.

Samtidigt som konkurrensen om arbetskraft ökar är söktrycket lågt till utbildningar inom miljö-, hälsoskydds- och livsmedelsområdet. Detta kan tyda på att arbetet som inspektör inte anses vara lika attraktivt som tidigare. Då tillgången på inspektörer över landet är begränsad är det en växande utmaning att få utbildade inspektörer att räcka till för att försörja landets alla kommuner. Miljönämnden ser att de utmaningar som finns inom kompetensförsörjningsområdet inte kan lösas fullt ut på kommunal nivå, utan måste ske i samverkan mellan aktörer från olika samhällssektorer regionalt och nationellt.

Utvecklade arbetssätt

Arbetet med att uppdatera rutiner, handläggarstöd och beslutsmallar pågår fortlöpande både ur ett verksamhetsperspektiv och för att öka effektiviteten i handläggningen. Under 2025 har det bland annat tagits fram en rutin för operativ tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet och en gemensam handbok för inspektörsrollen är under framtagande. Mycket av kvalitetsarbetet genomförs inom ramen för den åtgärdsplan som togs fram efter Stadsrevisionens granskning av verksamheten under 2024.

I arbetet med att effektivisera administrationen genomfördes under 2024 en organisationsförändring som samlade nämndens administrativa assistenter i en gemensam enhet med syfte att arbeta mer enhetligt och effektivt. Professionaliseringen av assistentrollen fortsätter under 2025 genom upparbetande av gemensamma rutiner och arbetssätt. Tillhörigheten till en och samma enhet innebär även samplanering och möjligheter till kollegialt lärande samt minskad sårbarhet.

Under året pågår arbetet med att införa ett nytt intranät i Malmö stad. Det innebär att rutiner och arbetsverktyg under hösten ska byggas in i nya, anpassade verksamhetssidor. Arbetet är omfattande, men förändringen kommer att leda till ett bättre, mer målgruppsanpassat intranät som är enklare för medarbetarna att använda och navigera i.

Satsningen på att utveckla den interna kommunikationen har fortsatt under året. Ett utvecklingsarbete pågår kring arbetsprocesser som en del av kvalitetsarbetet och syftet är utveckla samarbetet mellan kommunikationsfunktionen och kollegorna inom nämndens verksamheter, framför allt för att stärka den kommunikativa förmågan. En önskad förflyttning är att skapa tydlighet kring det gemensamma kommunikationssystemet och en av åtgärderna har varit att kartlägga och beskriva var, när och hur olika kommunikationskanaler ska användas. Resultatet kallas Kanalkollen och är ett verktyg som ska underlätta det gemensamma arbetet i nämndens verksamhet.

Uppföljning och bedömning av bidragen till kommunfullmäktigemålen

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av förväntad utveckling av bidrag för året
Malmö stad arbetar för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor	Förväntas uppfyllas
Malmö stad arbetar för att skapa goda villkor och förutsättningar för stadens attraktivitet och näringsliv	Förväntar delvis uppfyllas
Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030	Förväntas uppfyllas
Malmö stad arbetar för ökad biologisk mångfald och ett ökat utbud av gröna miljöer i Malmö	Förväntas uppfyllas
Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering	Förväntas uppfyllas
Malmö stad arbetar för stärkt delaktighet och ökad social sammanhållning genom lokal utveckling samt goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden	Förväntas uppfyllas
Malmö stad arbetar för att stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten	Förväntas uppfyllas
Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar	Förväntas uppfyllas
Malmö stad arbetar för en god kompetensförsörjning, bland annat genom ökat samarbete mellan kommunens nämnder	Förväntas uppfyllas
Malmö stad ger en god och likvärdig service	Förväntas delvis uppfyllas

Målområde - En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Under mandatperioden bidrar miljönämnden till förflyttning mot målet genom att inom ramen för nämndens tillsynsarbete arbeta för att miljöer där

barn och unga vistas är hälsosamma och trygga.

Nämnden bidrar också genom att fortsätta samordna arbetet inom Klimatomställning Malmö och inom den övergripande processen för Malmös miljö- och naturarbete, vilka är arbetsprocesserna för genomförandet av Malmö stads miljöprogram 2021–2030. Klimatförändringarna påverkar barn och ungas uppväxtvillkor negativt. Genom att arbeta med klimatomställningen och med att anpassa staden till rådande klimatförändringar kan miljönämnden bidra till att skydda barn och unga mot klimatrelaterade risker. Arbetet bidrar till exempel till att möjliggöra att barn får växa upp i områden som är mindre utsatta för följderna av ett förändrat klimat, och till att alla barn ska ha tillgång till rekreativa naturvärden.

Tillgång till hälsosamma vistelsemiljöer inom förskola, skola, fritid och bostäder är skyddsfaktorer av vikt för barn och ungas uppväxtvillkor. Nämndens miljö- och hälsoskyddstillsyn samt livsmedelskontroll inom förskola, skola, fritidsverksamhet och bostäder är en förutsättning för att barn och unga kan vistas i goda och hälsosamma vistelsemiljöer. Barn och ungas uppväxtvillkor och förutsättningar att tillgodogöra sig undervisning och lärande påverkas av vilka vistelsemiljöer de befinner sig i. Nämndens tillsynsarbete ökar förutsättningarna för mer jämlika möjligheter längre fram i livet.

Vid prioritering av tillsynsuppdraget har hänsyn tagits till att barn är en känslig målgrupp med särskilda behov som behöver beaktas för att bidra till en positiv framtida utveckling. Genomförd hälsoskyddstillsyn av förskolor och fritidsverksamhet har lett till sunda och hälsosamma vistelsemiljöer både inom- som utomhus. Fokus har legat på god ventilation, minskade bullernivåer, fungerande städ- och smittspridningsrutiner, sanerad mark samt tillgång till god luftkvalitet. Nämndens ansvar för tillsyn av rökfria miljöer är även det en skyddsfaktor för barn och ungas uppväxtvillkor och bidrar till att minska rökning och inhalering av tobak, örtprodukter och liknande produkter. Genomförd bostadstillsyn i bland annat socioekonomiskt utsatta områden har bidragit till mer hälsosamma bostäder och välskötta bostadsområden av betydelse för den upplevda tryggheten i barn och ungas närområde, vilket även är en skyddsfaktor för barns uppväxtvillkor.

Genomförd livsmedelskontroll har under året lett till säkra, korrekt märkta livsmedel och säker allergikosthantering i skola och förskola, vilket är ytterligare en skyddsfaktor för barn och ungas uppväxtvillkor. Genom livsmedelskontrollerna har barn och unga fått tillgång till hälsosamma och säkra livsmedel av betydelse för deras liv, hälsa och utveckling.

Utöver det pågående övergripande arbetet med genomförandet av Malmö stads miljöprogram verkar nämnden för att utveckla arbetet med bullervärden med fokus på förskolor och skolor, bostäder och naturområden. Arbetet har påbörjats under våren och håller på att förankras med tekniska nämndens och stadsbyggnadsnämndens förvaltningar.

Indikator:

Procentuell andel utförd styrd tillsyn på förskolor och skolor jämfört med tillsynsplanen. Önskat utfall är 100 procent.

Under perioden har 94 förskolor av 128 planerade besökts vilket motsvarar 73 procent och bedömningen är att det önskade utfallet för året uppnås. Det är inte planerat för någon tillsyn av skolor under 2025, detta kommer att ske 2026.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 förväntas uppnås.

Bedömningen baseras på att prognosen är att branscher med stor påverkan på barn och unga kommer att följa beslutad tillsynsplan för året. Att den styrda tillsynen på förskolor kommer att genomföras till 100 procent samt att nämndens tillsyn och kontroll bidrar till att barn och unga kan vistas i goda och hälsosamma miljöer. Nämnden bidrar även till målet genom arbetet med klimatomställningen och med att anpassa staden till rådande klimatförändringar.

Målområde - En attraktiv stad för arbete och hållbar tillväxt

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att skapa goda villkor och förutsättningar för stadens attraktivitet och näringsliv

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Under mandatperioden bidrar miljönämnden till förflyttning mot målet genom att vidareutveckla sin serviceinriktade myndighetsutövning i syfte att bidra till att förbättra näringslivets ramvillkor.

Under mandatperioden bidrar miljönämnden även till målet genom att fortsätta processleda Klimatomställning Malmö.

Nämnden utför också ett kontinuerligt förebyggande och rådgivande arbete i samband med registrering av livsmedelsverksamhet samt under ordinarie livsmedelskontroll. Under perioden har ca 270 anmälningar om registrering av ny livsmedelsverksamhet inkommit och cirka 185 inspektioner har utförts på de nyetablerade livsmedelsföretagen. De flesta nya verksamheter har varit restauranger, caféer eller butiker där det skett ett ägarbyte i en befintlig livsmedelslokal. Nämnden utför även lokalbesök inför registrering för att underlätta för företagen att göra rätt från början i planering och

utformning av lokalen. Under året har nämnden vidareutvecklat informationsmaterial till företagen samt säkerställt möjligheten till stöd och råd via telefonsamtal, e-post och lokalbesök.

En viktig förutsättning för att nämnden ska upplevas ge god service är att verksamheter och privatpersoner hanteras likvärdigt, rättssäkert, korrekt och med ett gott bemötande. Under våren genomförde verksamheterna för livsmedelskontroll och miljö- och hälsoskydd en gemensam utvecklingsdag som dels fokuserade på vidareutbildning inom allmänjuridiska frågor kopplade till kommunallagen och förvaltningslagen. Här ingick exempelvis områden som serviceskyldighet, rådgivning och utlämning av allmänna handlingar men också mutor, jäv och korruption. Dagen fokuserade även på resultatet av Insiktsmätningen 2024 samt innehöll workshops om hur vi ytterligare kan förbättra servicen. Materialet från workshopen har hanterats och förslag på insatser inför hösten och kommande år håller på att arbetas fram.

För att stärka mötet med näringslivet samt hitta vägar för att förmedla kunskap om nämndens tillsynsuppdrag har en miljöinspektör deltagit på Malmö Näringslivsexpo. Vidare har en miljöinspektör hållit information på ett frukostevent som arrangerades av Level Malmö i samarbete med andra nämnder i Malmö stad. Eventet riktade sig till den som planerar att starta hygienisk verksamhet och syftet var att öka kunskapen samt underlätta för företagen så att det blir lättare att göra rätt. Under våren deltog handläggare på en träff som arrangerades av Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) och Länsstyrelsen Skåne i syfte att skapa förståelse och medvetenhet mellan myndigheter och företagare kring de regler som rör lantbruket, för att underlätta för framtida samverkan och en framåtsyftande dialog i Skåne.

Inom avdelningen för miljö- och hälsoskydd har utbildningen "Inte bara trevlig" återaktualiserats. Utbildningen har tagits fram av kommuner i sydvästra Skåne för att öka förståelsen och kunskapen om vad ett gott bemötande innebär både för relationen med näringslivet, kommunens utveckling och framdriften av en förbättrad efterlevnad av miljölagstiftningen. Utbildningen består av fyra moduler varav tre bedöms relevanta för verksamheten och dessa genomförs parallellt på avdelningens samtliga enheter.

Arbetet med webbsidorna på malmo.se är ständigt pågående och utgångspunkten är enkla, begripliga texter som ger Malmöbor och verksamhetsutövare tydlig och bra information och service. Under våren har det skapats utrymme för nyhetsnotiser om miljö- och hälsoskydd på sidorna för företag, motsvarande de nyhetsnotiser som redan idag finns på livsmedelssidorna. Innehållet på sidorna för miljö- och hälsoskydd har arbetats om under våren och syftet är att göra det enklare och tydligare för branschernas verksamhetsutövare. Det har också publicerats en steg-för-steg guide för att starta hygienisk verksamhet eller solarium, arbetet med den har genomförts tillsammans med Malmö stads företagslots. Utöver guiden har också sidorna om hygienisk verksamhet strukturerats om och bytt namn till "driva verksamhet inom skönhet och hälsa" vilket

förhoppningsvis är både tydligare och mer lättbegripligt.

En annan förbättring är en ny sida om att "Starta och driva verksamhet som kan påverka miljö eller hälsa". Här är sidor med material om till exempel lagkrav och egenkontroll samlat. Utvecklingen av webbsidorna fortsätter under hösten 2025 med bland annat bostadstillsyn.

Under perioden januari till augusti lanserades de fyra första e-tjänsterna som är fullt integrerade med verksamhetens dokument- och ärendehanteringssystem. Då inflödet till dessa e-tjänster varit begränsat går det ännu inte att dra några slutsatser kring effekten av införandet. Under kommande månader kommer fler integrerade e-tjänster att lanseras vilket kommer leda till ett större inflöde och större möjlighet att se dess effekter och vad som behöver utvecklas ytterligare.

Nämnden kan bidra till en grön tillväxt genom att verka för att skapa förutsättningar för näringslivet att etablera sig och växa på ett hållbart sätt. En del i detta är att inom Klimatomställning Malmö samordna stadens arbete för ett mer leveranssäkert energisystem och verka för att öka tillgången på tillförlitlig, prisvärd och hållbar energi. Detta görs både genom långsiktigt strategiskt arbete och genom projekt så som PED Stepwise, BRAVE och Malmö Energy Lab. Genom det arbetet bidrar nämnden till att förbättra den energimässiga förutsägbarheten för näringslivet samt dess möjligheter att bedriva verksamhet och i förlängningen till stadens attraktivitet och en grön tillväxt.

Arbetet med genomförandet av miljöprogrammet genom Klimatomställning Malmö fortsätter och under våren har nämnden fortsatt utvecklingen av konceptet Resurshubben och andra samverkansarenor. Resurshubben lanserades våren 2024 med syfte att samla lokala aktörer som vill driva på omställning till cirkulär ekonomi. Under våren 2025 har Resurshubben exempelvis samlat behovsägare, bland annat köpcentrum med mattorg, och lösningsägare för att titta på gemensamma lösningar för flegångs-takeaway och lanserat ett test kring resurscoachning. Nämnden har även arbetat vidare med att utveckla ytterligare samverkansarenor inom ramen för Klimatomställning Malmö under året. En av de större är eventet "Tillsammans ställer vi om" där aktörer från flera sektorer samlades i maj för att öka takten i klimatomställningen. Under eventet föddes flera samarbeten, och ett forum för textilaktörer i staden kommer fortsätta under hösten. Nämnden har fortsatt det arbete som påbörjats under 2024 inom ramen för budgetuppdraget om rimliga elpriser, samt utifrån "Det här vill Malmö" fortsatt bedriva nationellt strategiskt påverkansarbete inom det prioriterade området "långsiktig, stabil och hållbar elförsörjning".

Indikatorer:

Utvärdering av arbetet med sektorsövergripande samarbetsarenor.

Målsättningen är att genomföra samverkansarenor för samtliga sju omställningsområden tillsammans med externa aktörer.

Övergripande har flera samarbetsarenor börjat hitta sin form inom

Klimatomställning Malmö. Bland annat har klimatmingel för aktörer som signerar det lokala klimatkontraktet genomförts för första gången under våren och fler tillfällen planeras under hösten. Klimatkonferensen Tillsammans ställer vi om Malmö genomfördes för andra gången i maj och lockade fler deltagare än förra året, och dessutom med god spridning över samhällssektorerna. Under eventet arrangerade både externa samverkanspartners samt de flesta omställningsområdena inom Klimatomställning Malmö seminarier som en del av det utbud av arenor och plattformar som staden möjliggör och erbjuder. Enkätutvärderingen visar på en upplevelse bland deltagarna att konferensen gav välkommen energi och kraft i det lokala omställningsarbetet. Nätverkandet, frågeställningarna och inramningen uppskattades särskilt. Förbättringsmöjligheter som lyftes fram var främst att avsätta mer tid för eventet i sin helhet och att skapa förutsättningar för mer interaktion och aktivt deltagande.

I övrigt ser samarbetsformerna med externa aktörer olika ut beroende på omställningsområde och förutsättningar. Inom Cirkulär ekonomi stärks samverkan mellan flertalet aktörer med fokus på bland annat innovation och affärsmöjligheter, medan det inom Elförsörjning och Uppvärmning handlar om fortlöpande dialoger med ett fåtal aktörer om långsiktiga beslut.

Sveriges kommuners och regioners så kallade Insiktsmätning där resultatet för Nöjd-kund-index (NKI) ska öka jämfört med föregående år.

Miljönämndens kontroll- och tillsynsverksamhet mäts varje år genom Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) servicemätning av kommunernas myndighetsutövning, Insikt. Syftet med undersökningen är att följa upp hur kommunens service utvecklas i termer av kundupplevd kvalitet. Frågor ställs inom sex olika serviceområden; information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet samt tre övergripande kundnöjdhetsfrågor (NKI, nöjd kund index). Insikt riktar sig endast till verksamhetsutövare och fastighetsägare och är därmed inte ett heltäckande mått på hur nämnden uppfattas. Resultatet för 2024 för de tre myndighetsområdena var ett NKI-värde om 78 av 100 för livsmedelskontrollen, 63 för miljöskyddet och 70 för hälsoskyddet. Motsvarande siffror för 2023 var 79, 62 och 70.

De serviceområden som har negativ inverkan på helhetsattityden, enligt Insikt, och som därmed har störst förbättringspotential är:

Effektivitet, hos livsmedelskontrollen och miljöskyddet.

Information, hos miljöskyddet.

De serviceområden som har positiv effekt på helhetsattityden, enligt Insikt, och som därmed ska vårdas är:

Rättssäkerhet hos alla miljönämndens myndighetsområden.

Bemötande hos livsmedelskontrollen och hälsoskyddet.

Effektivitet hos hälsoskyddet.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 förväntas delvis uppnås.

Bedömningen baseras på den positiva utvecklingen av arbetet med arenor för aktörssamverkan, exempelvis klimatkonferensen Tillsammans ställer vi om Malmö.

Bedömningen baseras också på att under 2025 har flera åtgärder genomförts eller påbörjats för att vidareutveckla den serviceinriktade myndighetsutövningen. Resultatet av insiktsmätningen för 2024 som blev tillgängligt i slutet av april månad visar ett NKI-värde om 78 av 100 för livsmedelskontrollen, 63 för miljöskyddet och 70 för hälsoskyddet. Motsvarande siffror för 2023 var 79, 62 och 70. En försiktig uppskattning är därför att de genomförda, pågående eller planerade aktiviteterna kan börja ge genomslag i resultatet under 2026. Det förekommer en fördröjning av registreringen av besvarade enkäter varav ingen tillförlitlig preliminär siffra än finns tillgänglig för 2025 hos den externa leverantören av mätningen.

Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen

Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till förflyttning mot målet genom att fortsätta arbetet med att processleda Klimatomställning Malmö. Det långsiktiga arbetet kopplat till kommunfullmäktigemålet bedrivs genom framtagande och genomförande av sju färdplaner inom Klimatomställning Malmös identifierade omställningsområden, till exempel organisation med nettonollutsläpp, uppvärmning och klimatsmart konsumtion.

Nämnden genomför en insats avseende samarbetet med privata fastighetsägare kring klimatanpassning, i syfte att genom det arbete som bedrivs i Malmö påverka den nationella policyutvecklingen i frågan. Detta görs främst genom projektet Klimatanpassning tillsammans som samlat flera av stadens större fastighetsägare tillsammans med forskare och representanter från försäkringsbranschen. Inom projektet har behoven av förändrad policy diskuterats utifrån flera verklighetsbaserade scenarier och

situationer. Ett större event förbereds för Malmös fastighetsägare i november där resultaten från projekten ska diskuteras. Projektet ska även leverera en policy-brief och en guide för privatoffentlig samverkan i klimatanpassningsarbetet.

Som en del i det fortsatta övergripande arbetet inom Klimatomställning Malmö utvecklar nämnden stödet till kommunens nämnder och bolag för att öka omställningstakten. Det område där stödet har byggts upp mest under året är inom organisation för nettonollutsläpp där det bland annat hållits löpande digitala träffar för miljösamordnare och andra kontaktpersoner ute på nämndernas förvaltningar. Området har även fått resursförstärkning för att kunna möta behovet av stöd från nämnderna och öka omställningstakten.

Inom Klimatomställning Malmö utvecklas samverkan med näringslivsaktörer i omställningsområdena för att effektivisera genomförandet i enlighet med framtagna färdplaner. Arbetet med en modell för hur vi arbetar och följer upp förflyttningar kopplat till omställningen i stadens geografier är prioriterat. Under våren har ett uppdrag getts till RISE för att ta fram en modell för att arbeta med omställning i stadens geografier. Uppdraget löper till årsskiftet och har fokus på uppvärmning och energiförsörjning med tanken att hitta ett arbetssätt där fler omställningsområden kan byggas på efterhand.

Nämnden bidrar i arbetet med budgetuppdraget avseende att utreda en modell för införande av en hållbarhets- och klimatinvesteringsplan, vilket avrapporteras till årsanalysen.

Indikatorer:

En utvärdering av miljönämndens arbete med att nå målen om minskade koldioxidutsläpp, samt en analys av hur arbetet fortskrider. Önskad förflyttning är ökad genomförandegrad av åtgärder i framtagna färdplaner.

Det finns tre övergripande mål i Miljöprogrammet om minskade klimatutsläpp i Malmö. De tre målen presenteras kortfattat nedan. Mer går att läsa i miljöredovisningen för 2024 som kommer under hösten.

Mål om territoriella utsläpp – minst 70 procent minskning

Utsläppen i Malmö ökade 2024 med 1 procent. De svagt ökade växthusgasutsläppen år 2024 beror på ökade utsläpp från vägtransporter, i övriga sektorer är utsläppen i princip oförändrade från året innan. Utsläppsökningen från vägtransporter bedöms bero på den sänkta reduktionsplikten (minskade krav på inblandning av biodrivmedel). Det totala antalet körda kilometer i Malmö har dock minskat, vilket delvis har kompenserat för den sänkta reduktionsplikten. Nationellt ökade koldioxidutsläppen förra året med preliminärt 7 procent. Vad som händer på andra policynivåer i samhället har tydlig påverkan på Malmös möjlighet att nå sina klimatmål. Klimatomställning Malmö har under året fortsatt sitt arbete avseende nationell och framför allt EU-nivå. Värt att nämna är besök av EU-kommissionen genom Patrick Child som är chef för motsvarande EU:s naturvårdsverk och missionen om klimatneutrala städer 2030, och

fortsatt dialog om hur förutsättningar från EU kan stötta städernas omställning.

För att nå de territoriella klimatmålen i Malmö behöver växthusgasutsläppen framöver minska i samtliga sektorer, men i synnerhet inom energisektorn och inom vägtransporter. Inom energisektorn kommer det vara avgörande huruvida planerna på koldioxidinfångning på det avfallseldade kraftvärmeverket realiserar till år 2030. Klimatomställning Malmö har under året haft löpande kontakt med Sysav och bland annat stöttat med kontakter kring finansiering av koldioxidinfångningen. Inom vägtransporter behövs skifte från fossila transporter till gång, cykel och kollektivtrafik. Det behövs även ökad elektrifiering och minskad fossil bränsleanvändning. Inom vägtrafiken finns en positiv trend, men utvecklingen behöver ske i snabbare takt. Staden bygger ut både cykel och kollektivtrafik samt arbetar med mobilitetshubbar men det finns i dagsläget ingen samlad bedömning av hur långt arbetet kan komma fram till 2030. Under våren har Klimatomställning Malmö tagit fram en samhällsekonomisk analys över klimatomställningen som bland annat visar att omställningen till elfordon behöver ske snabbare än normaltakten på utbyte av fordonsparken.

Mål om organisation med nettonollutsläpp

Malmö stad minskar sin klimatpåverkan från livsmedel, köldmedier och drivmedel. Även klimatpåverkan från tjänsteresor visar en positiv utveckling. Inom möbler och IT-hårdvara ökar andelen återbrukade och rekonditionerade produkter. Inom bygg- och anläggningsverksamheten blir återbruk allt vanligare. Malmö stad fortsätter att ställa fler klimatkrav i upphandlingar, vilket bedöms ge effekt över tid. Det finns dock fortfarande områden där klimatkrav ännu inte tillämpas, exempelvis för IT-system, där branschens mognad hittills har varit begränsad.

För att med större säkerhet kunna bedöma utvecklingen mot målet behöver Malmö stad stärka sin kapacitet att systematiskt följa upp och analysera organisationens klimatpåverkan. Målet om organisation med nettonollutsläpp är det där Malmö stad har störst rådighet. Under våren har arbetet stärkts med både nya och omfördelade resurser vilket innebär att det finns nu ett team som arbetar specifikt med målet och med att stötta övriga nämnder i arbetet.

Mål om halverade utsläpp från invånarnas konsumtion

Minskningarna hittills har varit begränsade, och de strukturella förändringar som krävs för att snabbt minska utsläppen inom livsmedel, varukonsumtion, transporter och boende är omfattande. Inom områden som uppvärmning och mobilitet kan teknikutveckling, elektrifiering, energieffektivisering och infrastruktursatsningar gradvis minska utsläppen, även på konsumtionsbaserad nivå. Utsläppen är tillbaka på ungefär samma nivå som 2019 efter att ha sjunkit snabbt under pandemiåren då framför allt flygandet minskade drastiskt men även några av de andra mer livsstilsrelaterade utsläppen. Nämnden är delaktig i ett projekt tillsammans med Stockholm Environment Institute (SEI) för att förbättra och ta fram statistik över de konsumtionsbaserade utsläppen. Under våren släpptes

nya data från SEI över utsläppen 2019-2023 och i och med det har nämnden initierat en potentialanalys tillsammans med RISE om hur mycket det finns potential att minska utsläppen med fram till 2030.

En utvärdering av arbetet med att stödja Malmö stads arbete i målsättningen att bli en nettonollorganisation. Önskad förflyttning är ett ökat stöd till stadens nämnder och bolag.

Miljönämnden har ökat stödet till stadens nämnder och bolag kopplat till målet om att bli en nettonollorganisation. Detta har skett både genom nyanställning och omfördelning av befintliga resurser samt extra tillskott via den miljö- och klimatstrategiska budgeten. Arbetet har resulterat i uppbyggnad av forum för ansvariga för nettonoll på nämndernas förvaltningar så som ett digitalt forum med regelbundna träffar och en halvdagskonferens i september. Utöver det utvecklas former för uppföljning av målet och analyser av potentialen för utsläppsminskningar.

Koldioxidutsläpp (kg) från förtroendevaldas och medarbetares flygresor samt tågresor som jämförelsetal. Önskat utfall är att bibehålla procentuell fördelning mellan tåg och flyg.

Medarbetarna i nämndens verksamheter gjorde, under perioden januari till juni 2025, totalt 12 enkelresor med flyg och 176 enkelresor med tåg. Flygresor stod för 6 procent av den totala mängden resor och tågresor stod för 94 procent. Utsläppen från flygresorna beräknas uppgå till 4964 kg medan utsläppen från tågresorna endast uppgår till 0,14 kg.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 förväntas uppnås.

Bedömningen baseras på arbetet med färdplanerna inom ramarna för Klimatomställning Malmö, där särskilt arbetet med nettonollorganisation stärkts och gjort förflyttningar under 2025. Även utvecklad samverkan med näringslivsaktörer och samarbetet med privata fastighetsägare avseende klimatanpassning har bidragit till bedömningen.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för ökad biologisk mångfald och ett ökat utbud av gröna miljöer i Malmö

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till förflyttning mot målet genom att fortsätta samordna den övergripande processen för

Malmöns natur- och miljöarbete. Det långsiktiga arbetet kopplat till kommunfullmäktigemålet bedrivs genom framtagande och genomförande av färdplaner för Klimatanpassning och Mer natur.

Utöver det övergripande arbetet med samordning av processen för Malmöns natur- och miljöarbete tar nämnden i samverkan med tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden och servicenämnden fram en genomförandeplan för att öka krontäckningen i identifierade områden med låg krontäckning och social sårbarhet för extremvärme. Riktade trädplanteringsprojekt ska genomföras i identifierade områden och är en del i arbetet med att implementera konceptet 3-30-300. Nämnden deltar med underlag och bidrar till planeringen av de satsningar på riktade trädplanteringsprojekt som tekniska nämnden nu arbetar med. Nämnden har bidragit i urvalet av områden som gjorts under våren, och arbetet stöds av ett samarbete med RISE inom projektet Från grått till grönt som bland annat utforskar om AI kan användas för att identifiera lämpliga platser för trädplantering.

Nämndens arbete med intern kompetenshöjning och utveckling av testbäddar i grönblå frågor, i Nyhamnen och Sege Park, har fortsatt under våren med stöd av extern finansiering.

Samarbetet och erfarenhetsutbytet inom Greater Copenhagen och FN:s resilienshubbar är fortsatt prioriterat. Nämndens verksamhet är en drivande och aktiv part i den styrgrupp för klimatanpassning som bildats inom ramen för Greater Copenhagen. Nämnden har bland annat genomfört en analys av regionens arbete med naturbaserade lösningar, och studiebesök från kommuner och organisationer i regionen är frekvent förekommande inom samarbetet. Nämnden deltar i missionens arbete, och särskilt i de aktiviteter som anordnas inom ramen för den samordningsgrupp av svenska missionsregioner som leds av Vinnova. Malmö stad har haft en roll som resilienshub sedan 2022, ett åtagande att samordna och sprida erfarenheter till andra kommuner och regioner inom ramen för FN:s kampanj Making Cities Resilient. Under året behöver det tas ställning till att eventuellt förnya engagemanget som resilienshub.

Nämnden har fortsatt sitt arbete med att följa upp och utvärdera stadens insatser för skyddade livsmiljöer och bevarandevärda arter, med syfte att knyta ihop berörda delar av miljöövervakningen, naturvårdsplanen och miljöprogrammet. Miljöövervakningen används som ett verktyg för att följa upp och ta fram underlag för genomförandet av miljöprogrammet. Utöver årets inventeringar av bland annat groddjur, ålgräs och småbiotoper i jordbrukslandskapet har nämnden ett helhetsperspektiv på de övervakningsinsatser som genomförs inom andra nämnders verksamheter.

Indikator:

En utvärdering av arbetet med utveckling av testbäddar i grönblå frågor. Önskad förflyttning är att testbäddar i grönblå frågor i Nyhamnen och Sege Park fylls med kvalitativt innehåll samt att erfarenhetsutbyte sker med Köpenhamns kommun för att få en koppling till klimatanpassningen av staden.

Miljönämndens förvaltning har under året tecknat ett samverkansavtal med fastighets- och gatukontoret under tekniska nämnden om att utveckla Färjeterminalen som testbädd. Som ett led i detta kommer publika aktiviteter kopplade till natur och stadsutveckling genomföras av tre upphandlade aktörer, samt den urbana skogen färdigställas och invigas under hösten. Nämnden är drivande part i styrgruppen för klimatanpassning som bildats inom Greater Copenhagen-samarbetet.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 förväntas uppnås.

Bedömningen baseras på det övergripande arbetet med att samordna processen Malmös natur- och miljöarbete och genomförandet av färdplanerna Klimatanpassning och Mer natur. Vidare baseras bedömningen på nämndens bidrag i arbetet med genomförandeplanen för att öka krontäckningen i staden. Det regionala samarbetet inom Greater Copenhagen, samt förflyttningen i arbetet med att utveckla testbäddar i grönblå frågor bidrar även till bedömningen.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till målet genom att fortsätta processleda Klimatomställning Malmö. Det långsiktiga arbetet kopplat till kommunfullmäktigemålet bedrivs genom framtagande och genomförande av färdplanerna för elförsörjning och uppvärmning.

Rörande Stadionområdet har arbetet under året fortsatt med samverkan med områdets aktörer genom dialog och workshops för att skapa en överblick av de energirelaterade åtgärderna som är dels planerade, dels önskade där. Med utgångspunkt i de underlagen har en plan för energirelaterad utveckling och områdesgemensamma energilösningar börjat tas fram. Nämnden har även stöttat implementeringen av smarta, lokala energilösningar i Stadionområdet under projektets gång.

Arbetet med att utveckla en storskalig testbädd för hållbar och resilient energiförsörjning till industrin i Norra hamnen har gått in i en mer konkret fas där tester i verklig miljö startas, den digitala modellen kommit långt och vissa resultat fått fram. Bland annat slutfördes i början av året projektets första nyttoanalys som undersöker centrala utmaningar och behov kopplat

till projektmissionen, och ger input till viktiga frågeställningar framöver.

Nämnden deltar i och stödjer arbetet med att bättre ta vara på lokala möjligheter för att stärka stadens energiförsörjning. Det innefattar bland annat att undersöka möjligheterna för att främja etableringen och implementeringen av energigemenskaper och lokala, smarta energilösningar som tar hänsyn till de unika förutsättningarna i stadens geografiska områden.

I nämndens arbete med nationell påverkan rörande energiförsörjningen konstateras att möjligheterna att utveckla havsbaserad vindkraft försämrats sedan hösten 2024, då samtliga tillståndsansökningar i södra Östersjöområdet avslagits på nationell nivå. Förutsättningarna bedöms idag som mycket små att realisera den potential som den havsbaserade vindkraften innebär för Malmö och södra Sverige. Området bevakas kontinuerligt.

Indikator:

Utvärdering av nämndens insatser för att utveckla den lokala energiomställningen. Önskad förflyttning är utveckling rörande flexibilitet, lagring och energigemenskaper.

Arbetet med RISE för att utveckla en arbetsmetod för energi i stadens geografier har fördjupats under våren och höstens arbete har planerats med workshops och målbilder för slutprodukten.

De energirelaterade projekten fortskrider enligt plan och bidrar både till utökat kunskapsläge gällande utvecklingen och möjligheterna på energiområdet samt till stärkta samarbeten med nyckelaktörer både inom och utanför staden.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 förväntas uppnås.

Bedömningen baseras på nämndens insatser avseende Stadionområdet och den storskaliga testbädden för energiförsörjning till industrin i Norra hamnen utvecklas i positiv riktning. Även nämndens arbete med att utveckla den lokala energiomställningen bidrar till bedömningen på delåret.

Målområde - En mer jämlik stad

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för stärkt delaktighet och ökad social sammanhållning genom lokal utveckling samt goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Under mandatperioden bidrar miljönämnden till en förflyttning mot målet genom att fortsätta processleda Klimatomställning Malmö och den övergripande processen för Malmös miljö- och naturarbete, inte bara för en grön utan också för en rättvis klimatomställning och klimatanpassning. Rätt utfört ska detta arbete resultera i positiva effekter för den sociala hållbarheten, eftersom det handlar om att motverka att vissa områden är mer utsatta för följderna av ett förändrat klimat än andra och att skapa goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden med en jämlik tillgång till rekreativa naturvärden. Detta kan minska effekterna av segregationen och i förlängningen bidra till ökad social sammanhållning

För att uppnå en rättvis och jämlik klimatomställning där alla Malmöbor har förutsättningar att leva ett gott liv inom gränserna för vad planeten klarar av behövs ett kommunövergripande arbete för en lokal utveckling och ett arbetssätt för långsiktig hållbar utveckling även i områden med stor andel befintlig bebyggelse. Nämndens bidrag inom detta område är att med grunden i kunskapskartläggning och samordning agera möjliggörare genom framtagande och genomförande av färdplaner inom Klimatomställning Malmö och färdplanen för Klimatanpassning.

Miljönämnden arbetar för goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden genom nämndens bostadstillsyn. Hälsa är en mänsklig rättighet och en hälsosam bostadsmiljö är central för individens möjlighet att vidhålla en god hälsa. Boende i socioekonomiskt svaga områden kontakter i mindre utsträckning myndigheten vid problem i boendemiljön. Genom nämndens arbete med uppsökande bostadstillsyn bidrar nämnden till att minska de strukturella skillnaderna i Malmöbornas hälsa och att säkerställa Malmöbornas likvärdiga tillgång till denna del av nämndens verksamhet, oavsett var i staden de bor. Detta är särskilt viktigt för barn och ungas uppväxtvillkor.

Den uppsökande bostadstillsynen bedrivs nu i stora delar av Malmö. Sedan 2017 har inventeringar genomförts i ungefär 1 300 fastigheter för att rikta tillsynen till de fastigheter som har störst behov. Faktorer som vägs in i inventeringen är bland annat mängden klagomål som inkommit gällande fastigheten, synpunkter som vidarebefordrats av andra organisationer och myndigheter, samt en kartläggning av utvändiga indikatorer på brister i fastigheten. Förra årets trend med en minskning av fastigheter med omfattande brister kvarstår vilket har lett till att ärenden har kunnat avslutas snabbare än tidigare år. Detta innebär att inte lika mycket skrivbordstillsyn

har behövts utföras, vilket har minskat den generella tiden som lagts på uppsökande tillsyn. Dock finns fortfarande pågående ärenden med fastigheter som har stora strukturella brister samt att det upptäcks nya.

Miljönämnden har under 2025 fortsatt att bedriva områdestillsyn på Rosengård vilket innebär att tillsyn genomförs regelbundet. Resultatet av besöken som gjorts under året visar att det fortsatt förekommer problematik kopplat till råttor och nedskräpning i området. Som en del i arbetet med lokal utveckling har samarbetet fortsatt i Hållbara Rosengård tillsammans med de största fastighetsägarna, fastighets- och gatukontoret, VA Syd samt med verksamma föreningar från civilsamhället i Rosengård. Bland annat har en sammanställning av fungerande arbetsätt och åtgärder tagits fram med hjälp av AFRY, som stöd inför val av lämpliga åtgärder framöver för att minska nedskräpning och förekomst av råttor. Den sammanlagda upplevelsen är dock att det har blivit bättre sedan tillsynen initierades för ungefär fem år sedan. Även om viss problematik kvarstår här håller nämnden på att se över möjligheten att börja inventera ett eller flera andra områden i staden.

Inom ramen för det övergripande samordnings- och processledningsarbetet med klimatomställning och klimatanpassning fortsätter nämnden att bidra i arbetet med utveckling av stadens geografiska områden, samt utvecklar samarbetet med civilsamhället utifrån stadens arbete med hållbar utveckling. Samarbetet med civilsamhället utvecklas kontinuerligt inom Klimatomställning Malmö och möjligheten för föreningar att skriva lokala klimatkontrakt är en av grunderna i arbetet. Ett exempel under våren kring samarbetet med civilsamhället är eventet Tillsammans ställer vi om Malmö där studieförbunden i Malmö var värdar för en session.

Resurssvaga grupper och områden är mer sårbara för klimatrelaterade risker och negativa hälsoeffekter. Nämnden leder ett förvaltningsövergripande arbete kring den klimatrelaterade risken värme för att på ett strukturerat och långsiktigt sätt rusta Malmö för ett varmare klimat. Arbetet med framtagande av underlag och handläggarstöd för hantering av värme som en klimatrelaterad risk i stadsplaneringen har inletts under våren och kommer fortsätta även nästkommande år.

Nämnden arbetar tillsammans med bland annat tekniska nämnden med en genomförandeplan för att öka krontäckningen i identifierade områden med låg krontäckning och social sårbarhet för extremvärme, vilket rapporterats under målet om ökad biologisk mångfald och ett ökat utbud av gröna miljöer i Malmö ovan.

Indikator:

Utvärdering av nämndens klimatomställningsarbete i stadens geografier. Önskad förflyttning är att kunna följa åtgärder som bidrar till klimatomställningen i stadens olika geografiska områden.

Under våren har ett uppdrag getts till RISE för att ta fram en modell för att jobba med omställning i stadens geografier. Uppdraget löper till årsskiftet och har fokus på områdesbaserad samverkan för uppvärmning och

energiförsörjning med tanken att hitta ett sätt att arbeta där fler omställningsområden kan byggas på efter hand.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 förväntas uppnås.

Bedömningen baseras på att arbetet inom nämndens klimatomställningsarbete fortlöper enligt plan avseende stadens geografiska områden, och på utvecklingen av arbetet med samverkan med civilsamhället. Bedömningen baseras också på att fjorårets trend med en minskning av fastigheter med omfattande brister kvarstår samt att arbetet inom Hållbara Rosengård succesivt lett till förbättringar under de fem år som projektet pågått.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att stärka det förebyggande arbetet och minska brottsligheten

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Under mandatperioden bidrar miljönämnden till förflyttning mot målet genom att fortsätta genomföra uppsökande myndighetsgemensam tillsyn inom ramen för Tryggare Malmö. Bidraget förväntas leda till förflyttning mot kommunfullmäktiges mål då kommunala och statliga myndigheters tillsyn har visat sig vara ett effektivt verktyg för att främja trygghet och förebygga brottslighet, särskilt när flera samhällsaktörer och myndigheter samverkar. Tryggare Malmö är en del av Malmö stads särskilda insats för ökad trygghet och säkerhet i Malmö genom samverkan mellan såväl kommunala som statliga myndigheter. Tryggare Malmö är också en del i nämndens rättighetsbaserade arbete utifrån Policy för mänskliga rättigheter.

Under delåret har 209 samordnade kontroller genomförts tillsammans med andra myndigheter vilket resulterat i över 445 krav på åtgärder från de deltagande myndigheterna. En betydande del av kontrollerna har genomförts i utsatta områden och i riskområden där otryggheten är högre.

Uppsökande tillsyn har utförts av fordonsbranschen, otillåtna avfallsverksamheter, avfalls- och livsmedelstransporter, byggarbetsplatser (bygg- och rivningsavfall), nedskräpning, varutillsyn (tobaksbutiker), massagesalonger, barberare, olovliga boenden, samlingslokaler, omsorgsboenden och livsmedelsverksamheter. De åtgärder som vidtagits från nämndens sida för att öka tryggheten och minska brottsligheten är; 18 ansökningar om utdömmande av vite på sammanlagt 294 000 kronor, stoppat

totalt 5663 kg osäkra livsmedel, gjort 8 åtalsanmälningar, skrivit 129 förelägganden om förbud eller åtgärd, nio förbud gällande olovligt boende, fattat 38 beslut om sanktionsavgift på sammanlagt 553 000 kronor samt upprättat 15 tips om misstänkt välfärdsbrott eller människoexploatering. Majoriteten av de åtalsanmälningar som skickats till Polismyndigheten handlade om otillåtna avfallstransporter och otillåten hantering av avfall. Inspektörerna inom den ordinarie miljö- och hälsoskyddstillsynen stöttar upp med kompetens och mankraft när behov finns. Om utrymme finns under hösten kommer tillsyn riktad mot bygg- och rivningsavfall att intensifieras.

Under delåret har tre större operationer genomförts, operation Duggregn i Rosengård, operation Halvar i Hyllie samt operation sonata. Syftet med operation Duggregn och Halvar har varit att öka tryggheten och syftet med operation Sonata har varit att minska fusk och brottslighet i livsmedelskedjan.

Inom Tryggare Malmö ser nämnden att de kontroller som utförs samordnat med andra myndigheter är framgångsrika då myndigheterna tillsammans får tillgång till en långt större verktygslåda än vid arbete var för sig. I en hel del av de verksamheter som kontrolleras bryts inte bara mot livsmedelslagstiftningen eller miljöbalken utan det förekommer också fusk med bidrag, avsaknad av bygglov för att bedriva verksamhet, arbetslivskriminalitet, penningtvätt och liknande. Det är därför nödvändigt att kontrollerna utförs av flera olika myndigheter för att minska brottsligheten i Malmö.

Effekten av tillsynen är framförallt att inspektionerna lett till minskad tillgång till osäkra varor, tjänster, boenden och lokaler i Malmö. Andra effekter är att oregistrerade verksamheter blivit registrerade och kommer in i den ordinarie tillsynen och att illegala verksamheter stängt ned, vilket bidragit till en sundare konkurrens för näringslivet. Återkoppling från de myndigheter som betalar ut bidrag, till exempel Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, påvisar även klart att Tryggare Malmös ökade fokus på att identifiera och tipsa om välfärdsbrott och människoexploatering fått effekt.

Tryggare Malmö har sedan ett antal år tillbaka rapporterat vid indikationer på misstänkt människohandel och/eller exploatering i de verksamheter som kontrolleras som en del av handlingsplanen "Fri från våld". Detta fokus har resulterat i att över 70 tips överlämnats till Polismyndigheten.

Tryggare Malmös tillsyn har medfört att barn och unga i Malmö fått större tillgång till rökfria samlingslokaler som är säkra att vistas i. Genom insatser mot olovliga och olämpliga bostäder har barn och unga i Malmö fått större tillgång till skäliga och hälsosamma boenden som gagnar deras hälsa. Arbetet har inneburit att tillgången till skadliga produkter och varor minskat så att barn och unga i Malmö har fått större möjlighet att utveckla en god hälsa. Tryggare Malmös fokus på insatser i utsatta områden ger barn och unga tillgång till tryggare närmiljöer och förutsättningarna för en mer jämlik hälsa över hela staden ökar. Sammantaget har arbetet i Tryggare Malmö

bidragit till att stärka skyddsfaktorerna för barn och ungas uppväxtvillkor i Malmö.

Indikatorer:

Antal samordnade myndighetsgemensamma tillsynsbesök

Under delåret har 209 samordnade myndighetsgemensamma inspektioner genomförts.

Kvalitativ beskrivning av effekt tillsynen har haft på det brottsförebyggande arbetet

Effekten av tillsynen är framförallt att inspektionerna lett till minskad tillgång till osäkra varor, tjänster, boenden och lokaler i Malmö. Andra effekter är att oregistrerade verksamheter blivit registrerade och kommer in i den ordinarie tillsynen och att illegala verksamheter stängt ned, vilket bidragit till en sundare konkurrens för näringslivet.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 förväntas uppnås.

Bedömningen baseras på de genomförda samordnade inspektionerna. Inspektionerna har lett till 445 krav på åtgärder från de deltagande myndigheterna. Effekten av tillsynen är framförallt att inspektionerna lett till minskad tillgång till osäkra varor, tjänster, boenden och lokaler i Malmö. Andra effekter är att oregistrerade verksamheter blivit registrerade och kommer in i den ordinarie tillsynen och att illegala verksamheter stängt ned, vilket bidragit till en sundare konkurrens för näringslivet.

Målområde - En god organisation

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad är en attraktiv och inkluderande arbetsgivare genom att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till förflyttning mot målen genom aktiviteter som inriktar sig mot att stärka arbetsmiljön för medarbetarna genom att förena en väl fungerande verksamhet med ett långsiktigt hållbart arbetsliv. Det innebär bland annat att arbeta för att förebygga ohälsa och stärka säkerheten. Genom ett arbetsklimat som

präglas av öppenhet och tillit skapas förutsättningar för delaktighet, engagemang och trivsel.

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål om att säkerställa en god arbetsmiljö och trygga anställningar genom ett arbetsklimat som präglas av öppenhet och tillit. Då skapas förutsättningar för delaktighet, engagemang och trivsel. Nämnden har arbetat med policy för mänskliga rättigheter genom att ha fokus på medarbetarnas rättighet att inte utsättas för våld i någon form. Det finns en åtgärd framtagen och genomförd för handlingsplanen "Fri från våld" genom att medarbetarsamtalen har en obligatorisk fråga kring eventuell våldsutsatthet. Genom att följa och arbeta utifrån Malmö stads HR-processer kan nämnden säkerställa en god arbetsmiljö med systematiskt arbetsmiljöarbete och trygga anställningar.

Miljönämnden har övervägande tillsvidareanställningar med ett heltidsmått på 40 timmar per vecka utan delade turer. Nämnden har inga medarbetare som är ofrivilligt deltidsanställda och få timavlönade medarbetare. Trygga anställningar och en god arbetsmiljö utgör en bra grund för både medarbetarnas hälsa och deltagande, men även för verksamhetens effektivitet och kvalitet.

Upplevelsen av den första tiden i en ny anställning och introduktionen är viktig och påverkar både hur snabbt en medarbetare kommer in i sitt nya uppdrag och trivsel men också hur länge medarbetaren väljer att stanna på arbetsplatsen. Miljönämnden påbörjade under 2024 ett samarbete med övriga nämnder i samhällsbyggnadsprocessen i syfte att hitta gemensamma nämnare i introduktionen och dela material, detta samarbete fortgår under 2025. Flera delar av introduktionen planeras att genomföras i Malmö stads nya utbildningsplattform – Malmö Lär. Miljönämnden tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden har under delåret rekryterat en gemensam resurs för att samordna kompetensutvecklingsarbetet inom Malmö Lär, medarbetaren börjar sin anställning i oktober 2025. Parallellt pågår ett arbete med att skapa en större tydlighet i ansvarsfördelningen av en ny medarbetares introduktion.

Under delåret har miljönämndens chefer erbjudits kompetensutvecklande insatser för att stärka chefernas förutsättningar för ett gott ledarskap. Hittills har åtta av cheferna gått Malmö stads ledarskapsprogram "utvecklande ledarskap", resterande chefer är inplanerad att gå kursen under hösten 2025. Kursen handlar om att genom reflektion och nya insikter utveckla ledarskapet. Syftet är att skapa en gynnsam utveckling för medarbetare och för verksamheten. Förvaltningen har under delåret genomfört fyra ledarforum för cheferna med syfte att dela erfarenheter och skapa samsyn men också utvecklas i rollen som chef och ledare. Nämnden har även bjudit in samtliga chefer till en gemensam ledardag med en extern föreläsare tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden där fokus var samarbete och att skapa samsyn och insikter kring uppdraget som chef. Till hösten kommer miljönämnden att fortsätta utvecklingsarbetet genom att utforma ett antal chefskompetenser som tydliggör vad som förväntas av en chef i miljönämnden. Arbetet med aktiviteter och åtgärder för ett tydligare kommunikationssystem och för en mer transparent och närvarande ledning

har fortlöpt under delåret.

Under delåret har miljönämnden vidareutvecklat det systematiska arbetsmiljöarbetet i syfte att skapa förutsättningar för både chefer och medarbetare att påverka sin arbetsmiljö för ett hållbart arbetsliv. Exempel på aktiviteter som har påbörjats under delåret är att tydliggöra årshjulet för arbetsmiljöarbetet, uppdatering av mallen och upplägget för medarbetarsamtal samt en digital uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Under hösten planeras aktiviteter tillsammans med företagshälsovården, en utbildning kopplat till stresshantering som riktar sig till samtliga medarbetare men även riktade insatser för att förebygga ohälsa. HR tillsammans med skyddsombud har under delåret arbetat vidare med implementeringen av friskfaktorer enligt Sunt arbetslivs modell, bland annat har en inventering av friskfaktorer som nämnden redan har påbörjats tillsammans med chefer, under hösten är en liknande workshop tillsammans med skyddsombud inplanerad.

Uppföljning och analys av inrapporterade tillbud och arbetsskador genomförs som helhet i årsanalysen. Miljönämnden har under delåret fått in fyra tillbud och två arbetsskador varav fyra av dessa i form av färdolycksfall. Det mest förekommande tillbudet är färdolycksfall.

Indikatorer:

Resultat HME - medarbetarenkäten.

Medarbetarundersökningen genomförs under hösten och resultatet kommer att presenteras i årsanalysen med jämförelsetal från föregående år.

Personalomsättning i procent, jämförelse mot tidigare år

Personalomsättningen har minskat sedan föregående år, för perioden 202407–2506 är den 8,4 procent jämfört med perioden 202307–202406 där den var 11,2 procent.

Sjukfrånvaro i procent, jämförelse mot tidigare år.

Sjukfrånvaron för perioden 202407–2506 var 3,52 procent jämfört med perioden 202307–2406 där den var 3,07 procent, sjukfrånvaron har ökat något.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 förväntas uppnås.

Bedömningen baseras på att personalomsättningen minskar och att sjukfrånvaron är låg och stabil. Utöver det baseras bedömningen på satsningen på ledarskapet genom utbildningen "utvecklande ledarskap" och att det systematiska arbetsmiljöarbetet fortsätter att utvecklas enligt plan.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en god kompetensförsörjning, bland annat genom ökat samarbete mellan kommunens nämnder

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Under mandatperioden bidrar miljönämnden till förflyttning mot målet genom proaktiva insatser där nämnden stärker sitt samarbete med lärosätena. Nämndens kompetensförsörjning hänger också tätt ihop med ett hållbart arbetsliv och en god arbetsmiljö samt med medarbetarnas möjlighet att utvecklas i sin yrkesroll. Genom att vidareutveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet ska miljönämnden skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv. Genom en god kommunikation och ett utvecklande förhållningssätt mellan medarbetare och chefer skapas förutsättningar för trivsel och en ökad vilja att stanna kvar på arbetsplatsen.

Miljönämnden arbetar för att attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens och för att tillvarata medarbetarnas kompetens och utveckling på bästa sätt. Detta är en förutsättning för nämndens verksamhet och utveckling. Nämnden ska vara en förebild som arbetsgivare med goda anställnings- och arbetsvillkor samt meningsfulla och stimulerande arbeten med utvecklingsmöjligheter för medarbetarna.

Miljönämnden följer Malmö stads process för kompetensbaserad rekrytering och säkerställer därigenom att medarbetare rekryteras utifrån verksamhetens behov och att rekryteringsprocessen genomsyras av jämställdhets-, jämlikhets- och ett antidiskrimineringsperspektiv utifrån diskrimineringslagstiftningens grunder.

Under delåret har personalomsättningen inom nämndens verksamheter minskat i förhållande till samma period 2024.

Nämnden samarbetar med andra nämnder på flera olika sätt. Det fördjupande samarbetet med de andra nämnderna i samhällsbyggnadsprocessen möjliggör att nämnderna kan dela kompetens, erfarenheter samt etablera gemensamma planeringsinriktningar. Exempel på detta är samarbete mellan stödfunktioner, framförallt inom HR-, kansli- och utvecklingsfrågor.

Under delåret har samarbete inletts med det nya Neptunigymnasiet som en del av nämndens arbete med att säkra kompetensförsörjningen av framtida miljö- samt livsmedelsinspektörer samt för arbete med klimat- och miljöfrågor. Samverkan har skett mellan gymnasieskolan, universitet och miljönämnden för att tidigt väcka intresse för området för elever i årskurs 1 på naturvetenskapliga programmet. Förvaltningen har under våren därför tagit emot tre elever från Neptunigymnasiet i ett arbetsplatsförlagt lärande (APL) med syfte att bättre matcha arbetsmarknadens behov framöver och bättre rusta eleverna med värdefull arbetslivskunskap i kombination med

deras teoretiska utbildning. Samarbetet är långsiktigt och kommer att utvecklas.

För att förmedla kunskap om nämndens tillsynsuppdrag har en miljöinspektör deltagit på en akademisk "speed-dating" på Pauliskolan under våren.

För att ytterligare säkra kompetensförsörjningen på lång sikt och för att stärka arbetsgivarvarumärket har nämnden tagit emot studentmedarbetare inom ramen för Malmö stads studentmedarbetarprogram. Under våren har avdelningen för miljö- och hälsoskydd tagit emot två studentmedarbetare och miljöstrategiska avdelningen har tagit emot en studentmedarbetare.

Under delåret har miljönämndens chefer erbjudits kompetensutvecklande insatser för att stärka chefernas förutsättningar för ett gott ledarskap. Hittills har åtta av cheferna gått Malmö stads ledarskapsprogram "utvecklande ledarskap", resterande chefer är inplanerade att gå kursen under hösten 2025. Kursen handlar om att genom reflektion och nya insikter utveckla ledarskapet. Syftet är att skapa en gynnsam utveckling för medarbetare och för verksamheten. Förvaltningen har under delåret genomfört fyra ledarforum för cheferna med syfte att dela erfarenheter och skapa samsyn men också utvecklas i rollen som chef och ledare. Nämnden har även bjudit in samtliga chefer till en gemensam ledardag med en extern föreläsare tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden där fokus var samarbete och att skapa samsyn och insikter kring uppdraget som chef. Till hösten kommer miljönämnden att fortsätta utvecklingsarbetet genom att utforma ett antal chefskompetenser som tydliggör vad som förväntas av en chef i miljönämnden. Arbetet med aktiviteter och åtgärder för ett tydligare kommunikationssystem och för en mer transparent och närvarande ledning har fortlöpt under delåret.

Under delåret har miljönämnden vidareutvecklat det systematiska arbetsmiljöarbetet i syfte att skapa förutsättningar för både chefer och medarbetare att påverka sin arbetsmiljö för ett hållbart arbetsliv. Exempel på aktiviteter som har påbörjats under delåret är att tydliggöra årshjulet för arbetsmiljöarbetet, uppdatering av mallen och upplägget för medarbetarsamtal samt en digital uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Under hösten planeras aktiviteter tillsammans med företagshälsovården, en utbildning kopplat till stresshantering som riktar sig till samtliga medarbetare men även riktade insatser för att förebygga ohälsa. HR tillsammans med skyddsombud har under delåret arbetat vidare med implementeringen av friskfaktorer enligt Sunt arbetslivs modell, bland annat har en inventering av friskfaktorer som nämnden redan har påbörjats tillsammans med chefer, under hösten är en liknande workshop tillsammans med skyddsombud inplanerad.

Indikator:

En utvärdering av arbetet med att stärka chefernas förutsättningar

Utvärderingen av arbetet planeras att göras under hösten, bland annat med hjälp av resultatet i medarbetarenkäten, och resultatet kommer att

presenteras i årsanalysen.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 förväntas uppnås.

Bedömningen baseras på att personalomsättningen minskat jämfört med motsvarande period föregående år, samt att nämnden fortsatt vidareutveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet och genomfört insatser för att stärka chefernas förutsättningar för ett gott ledarskap. Även det nyligen uppstartade samarbetet med Neptunigymnasiet bidrar till bedömningen. Medarbetarenkäten genomförs under hösten och resultat och analys av enkäten tas med i nämndens årsanalys.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ger en god och likvärdig service

Uppföljning av bidrag till kommunfullmäktigemålet

Under mandatperioden planerar miljönämnden att bidra till förflyttning mot målet genom att fortsätta arbetet med att utveckla och förbättra den serviceinriktade myndighetsutövningen och med att anpassa arbetssätt och kommunikation utifrån mottagarens behov.

Samarbetet med kontaktcenter och företagslotsen fortsätter kontinuerligt. Under året har nämnden vidareutvecklat informationsmaterial till företagen samt säkerställt möjligheten till stöd och råd via telefonsamtal, e-post och besök på förvaltningen. Genom diskussionsmöten, sam- och skuggkontroller samt granskning av varandras kontrollrapporter, bemötanden och beslut arbetar verksamheten för att öka samsynen inom kontrollen och tillsynen.

Under perioden januari till augusti lanserades de fyra första e-tjänsterna som är fullt integrerade med verksamhetens dokument- och ärendehanteringssystem. E-tjänsterna innehåller tvingande fält och hjälptexter som underlättar för invånare eller verksamhetsutövare att inkomma med rätt information, vilket ger en mer likvärdig och effektiv handläggning.

Verksamheten för miljö- och hälsoskydd har arbetat aktivt med att öka samsyn och likrikta tillsynen. Ett exempel är framtagandet av en gemensam handbok för inspektörer som beskriver vilka förväntningar som finns på inspektörerna i deras arbete. Här finns också en sammanställning av de rutiner som finns för att skapa ett enklare sätt att hitta rätt. Inom chefsgruppen och mellan avdelningen och enheten för trygghet och

samordnad tillsyn pågår ständig dialog i syfte att likrikta arbetssätten och på så sätt öka möjligheten för att handläggarna gör lika oavsett enhet.

Miljönämnden har under många år arbetat med klarspråk, det vill säga att göra det enkelt att förstå vad vi menar. Det gäller såväl information på Malmö stads hemsida och informationsmaterial som olika skrivelser och beslut. Det finns sedan tidigare ett utbildningsmaterial för handläggare och chefer som innehåller klarspråk, tillgänglighet och inkludering. Utbildningen erbjuds löpande.

Indikator:

Utvärdering av insatserna för att vidareutveckla den serviceinriktade myndighetsutövningen.

Utvärderingen kommer att ske i slutet av året och resultatet kommer att presenteras i årsanalysen.

Bedömning av förväntad utveckling av bidrag till kommunfullmäktigemålet för året

 Förväntas delvis uppnås

Bedömningen är att bidraget till kommunfullmäktigemålet för 2025 förväntas delvis uppnås.

Bedömningen baseras på att de första integrerade e-tjänsterna lanserades under året och att det finns ett pågående arbete med klarspråk och en handbok för inspektörsrollen.

Bedömningen baseras också på att under 2025 har flera åtgärder genomförts eller påbörjats för att vidareutveckla den serviceinriktade myndighetsutövningen inom hela nämndens myndighetsutövning. Då nämnden har en högre andel kontakter med företag än andra nämnder blir resultatet av insiktmätningen, viktigt i utvärderingen av den serviceinriktade myndighetsutövningen som är en indikator till detta mål. Resultatet av insiktmätningen för 2024 som blev tillgängligt i slutet av april månad visar ett NKI-värde om 78 av 100 för livsmedelskontrollen, 63 för miljöskyddet och 70 för hälsoskyddet. Motsvarande siffror för 2023 var 79, 62 och 70. En försiktig uppskattning är därför att de genomförda, pågående eller planerade aktiviteterna kan börja ge genomslag i resultatet under 2026. Det förekommer en fördröjning av registreringen av besvarade enkäter varav ingen tillförlitlig preliminär siffra än finns tillgänglig för 2025 hos den externa leverantören av mätningen samtidigt som utvärderingen av vidareutvecklingen av servicen ska göras senare under året.

Ekonomisk utveckling under året

Budgetavvikelse

Driftbudget

Tkr	Utfall jan-aug	Prognos helår
Nettokostnad	-53 960	-97 023
Kommunbidrag	60 831	97 023
Resultat (budgetavvikelse)	6 871	0

Viktiga förklaringar

Prognostiserad budgetavvikelse helår - viktigaste förklaringar	Prognos helår
Lägre intäkter för projekt och tillsyn	-3 600
Lägre personalkostnader till följd av vakanser	3 100
Lägre övriga verksamhetskostnader	500
Summa budgetavvikelser	0

Investeringsram

Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Mätutrustning	600	600	0
Kontorsinventarier	500	500	0
Summa investeringar	1 100	1 100	0

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens driftbudget

Nämnden redovisar ett positivt resultat på 6 871 tkr för perioden januari till augusti 2025. Detta överskott hänförs huvudsakligen till en utökning av kommunbidraget efter att nämndsbudgeten fastställdes, som är kopplat till klimatstrategiska satsningar på 7 050 tkr. Insatserna som planeras till följd av det utökade kommunbidraget har inte hunnit generera några större kostnader under delårsperioden, men kostnaderna förväntas uppstå resten av året.

Nämnden sammantaget prognostiserar ett nollresultat vid årets slut. I den samlade bedömningen har beaktats en risk för lägre intäkter inom miljö- och hälsoskyddsavdelningen, lägre personalkostnader på grund av vakanser och större kundförluster avseende livsmedelskontrollerna.

I tabellen nedan presenteras periodens resultat och helårsprognos per avdelning.

Resultatenhet	Nettokostnad	Kommunbidrag	Resultat jan-aug	Prognos 2025
Miljönämnd	257	0	257	0
Verksamhetsstöd	1 168	1 589	2 757	100
Miljöstrategiska avdelningen	-30 666	34 266	3 600	0
Avdelningen för miljö- och hälsoskydd	-14 668	13 603	-1 065	-1 100
Avdelningen för livsmedelskontroll	-10 051	11 373	1 322	1 000
Totalt	-53 960	60 831	6 871	0

Verksamhetsstödet förväntas ha ett mindre överskott, 100 tkr. Det har funnits vakanser under året vilket har resulterat i lägre personalkostnader än budgeterat.

Miljöstrategisk avdelning prognostiserar att utfallet av intäkter och kostnader ska vara i balans vid årets slut. Personalkostnaderna beräknas hamna på en lägre nivå till följd av vakanta tjänster. Detta har inneburit att färre timmar kunnat läggas in i externa projekt, vilket i sin tur medför något lägre projektintäkter än beräknat. Det är viktigt att notera att det finns en viss osäkerhet i prognosen då projektkostnader per augusti ligger på en lägre nivå jämfört med budgeten. Detta innebär att det finns en risk att prognosen kan förändras om insatserna inte genomförs som planerat. En sammanställning över de externfinansierade projekten finns i bilaga till denna rapport, vilket ger en tydlig bild av avdelningens projektverksamhet och dess ekonomiska utfall.

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd bedöms trots anpassningar i verksamheten till lägre ärendemängd för förorenade områden ha ett underskott för 2025 med 1 100 tkr.

Avdelningen för livsmedelskontroll prognostiserar en positiv avvikelse med 1 100 tkr, vilket främst beror på minskade personalkostnader. Enheten för *trygghet och samordnad tillsyn* har under året tilldelats extra budgetmedel. Rekryteringsprocessen startade direkt efter att budgeten förstärktes men det dröjde fram till halvårsskiftet innan all ny personal var på plats. Utöver de minskade personalkostnaderna pekar även intäkterna på en mindre positiv avvikelse. Detta beror främst på att avdelningen har tagit över ansvaret för läkemedelskontrollen, vilket genererar extra intäkter inom avdelningen.

Analys av avvikelse i förhållande till nämndens investeringsram

Nämnden prognostiserar ingen avvikelse i förhållande till investeringsramen på 1 100 tkr.

Nettokostnadsutveckling

Tkr	Prognos 2025	Utfall 2024	Förändring i %
Intäkter	121 219	114 636	5,7
Kostnader	-218 242	-196 766	10,9
Nettokostnad	-97 023	-82 130	18,1

Analys av nettokostnadsutveckling

Nettokostnaderna för 2025 beräknas öka med 18,1 procent motsvarande 14 893 tkr jämfört med föregående år. Nettokostnaderna utgör de intäkter minus kostnader som finansieras med nämndens kommunbidrag. 2025 beräknas nettokostnaden vara samma som budget. Den stora förändringen mellan åren kan medföra svårigheter att anpassa verksamheten till den budgeterade volymen varför utfallet för nettokostnaden kan bli lägre.

Tabell: Nettokostnadens finansiering jämfört med 2025

Orsak	Förändring (tkr)	Förändring (procent)
Nämndsbudget 2025 (KF 241120)	6 363	7,7 %
Från kommunstyrelsens anslag till förfogande för finansiering av arbete inom klimatanpassning och resiliens, minskade växthusgasutsläpp och lokal miljö (KS 2024-04-10) utgår 2025	-300	-0,4 %
Kommunstyrelsen beslutade att miljönämnden tilldelas 7 050 tkr år 2025 från kommunstyrelsens anslag till förfogande inom finansiering för arbete med klimatstrategiska satsningar. Totalt 30 000 tkr fördelades till berörda nämnder i den klimatstrategiska satsningen. (KS 250205)	7 050	8,6 %
Kommunstyrelsen beslutar att för år 2025 överföra 400 000 kronor från	400	0,5 %

Orsak	Förändring (tkr)	Förändring (procent)
kommunstyrelsens anslag till förfogande till miljönämnden för finansiering av kompetenshöjande insatser. (KS 250305)		
Nettokostnad till följd av försämrat resultat med 1 380 tkr 2025 jämfört 2024 (0-1380 tkr)	1 380	1,7 %
Totalt	14 893	18,1 %

Resultaträkning

Tkr	Prognos	Budget	Avvikelse
Bidrag	21 190	22 990	-1 800
Övriga intäkter	100 029	101 829	-1 800
Totala intäkter	121 219	124 819	-3 600
Lönekostnader	-89 886	-92 086	2 200
PO-Pålägg	-37 192	-38 092	900
Övriga personalkostnader	0	0	0
Totala personalkostnader	-127 078	-130 178	3 100
Lokal- och markhyror	-7 058	-7 058	0
Övriga kostnader	-83 406	-83 906	500
Avskrivningar	-600	-600	0
Totala övriga kostnader	-91 064	-91 564	500
Nettokostnad exkl. finansnetto	-96 923	-96 923	0
Kommunbidrag	97 023	97 023	0
Finansiella intäkter			
Finansiella kostnader	-100	-100	0
Resultat	0	0	0
Nettokostnad	-97 023	-97 023	0

Uppdatering investeringar 2026

Investeringsutgifter 2026 samt plan för 2027-2031 (belopp i tkr)

Investeringstyp	Begäran 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031
Utbyte av äldre instrument för luftmätning	600	600	600	600	700	700
Ny mätstation	0	400	0	0	0	0
Kontorsinventarier och lokalanpassningar	500	1 500	1 000	500	500	500
Summa investeringsram	1 100	2 500	1 600	1 100	1 200	1 200

De planerade investeringsutgifterna ovan avviker inte från nämndens budgetäskande för 2026.